

8. SINIF 3. ÜNİTE ÇALIŞMA FASİKÜLÜ

T.C. İNKILAP TARİHİ ve
ATATÜRKÇÜLÜK

Bu kitapçık GÜMÜŞHANE Ölçme Değerlendirme Merkezi
tarafından hazırlanmıştır.

1. Aşağıda kavramların açıklamaları harflerle birlikte verilmiştir. Kavramların karşılığı olan açıklamaları harfleri kullanarak kavramlarla eşleştiriniz.

A	Birinci İnönü Muharebesinden sonra TBMM'nin 20 Ocak 1921'de kabul ettiği anayasayı.
B	1921 Anayasası ile kabul edilen Kabine Hükümeti Sisteminden önceki hükümet sistemiyim.
C	Birinci İnönü Zaferinden sonra SSCB ile TBMM Hükümeti arasında imzalanan antlaşmayı.
D	Milli Mücadele Döneminde düzenli ordunun ilk ve tek yenilgisi olan savaşım.
E	TBMM'yi tanıyan ilk İslam devletiyim.
F	Birinci İnönü Savaşı sonrası, İtilaf Devletlerinin hem Osmanlı Devletini hem TBMM'yi çağırdıkları konferansım.

LONDRA
MECLİS
TEŞKİLATI ESASİYE
AFGANİSTAN
MOSKOVA
KÜTAHYA-ESKİŞEHİR

2. Milli Mücadele esnasında Batı Cephesinde yapılan savaşları yanındaki kutucuklara kronolojik bir şekilde sıralayarak yazınız.

Büyük Taarruz

I. İnönü Savaşı

Kütahya-Eskişehir Savaşları

Sakarya Meydan Muharebesi

II. İnönü Savaşı

1

2

3

4

5

3.

Sevr

Rusya

Paris

24. maddesi

Taşnak Sutyun, Hınçak

Milleti Sadıka

İngiltere

Nazır (Bakan)

Tehcir

1878 Berlin Antlaşması

Ermeni Sorununun gelişim süreci ile ilgili verilen paragrafta eksik olan kısımlara yukarıda verilen ifadelerden uygun olanları yazınız.

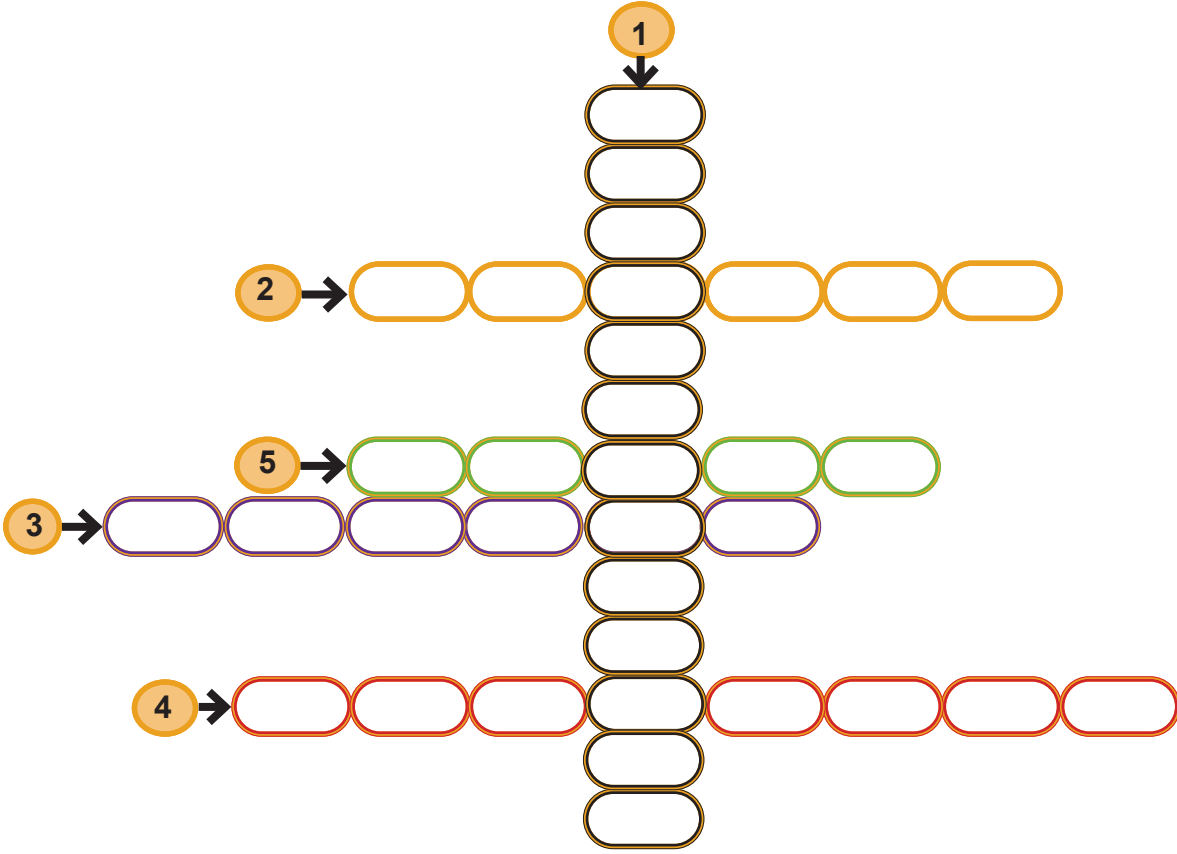
Osmanlı Devletinde Ermenilere uzun süre(sadık millet) denmiştir.

Hiçbir ayırım veya haksızlığa maruz kalmadan devlet memuru hattadahi olmuşlardır. Ermeniler 1877-1878 Osmanlı-Rus Harbinden sonra çeşitli olaylar ve isyanlar çıkarmışlardır.

Ermenilerin Osmanlı Devletinde bir sorun olarak görüldüğü ilk antlaşma'dır. 1918 Mondros Ateşkes Antlaşmasınının gereğince doğuda bir Ermeni Devletinin kurulması planlanmıştır. Bu sırada Ermeniler arasındaCemiyetleri ve Ermeni İntikam Alayları ile Türk ve Müslümanları katletmeye başladılar. Osmanlı Devleti bütün bu olaylara karşı 1915'te Kanununu çıkararak Ermenileri Suriye ve Lübnan'a yerleştirdi.

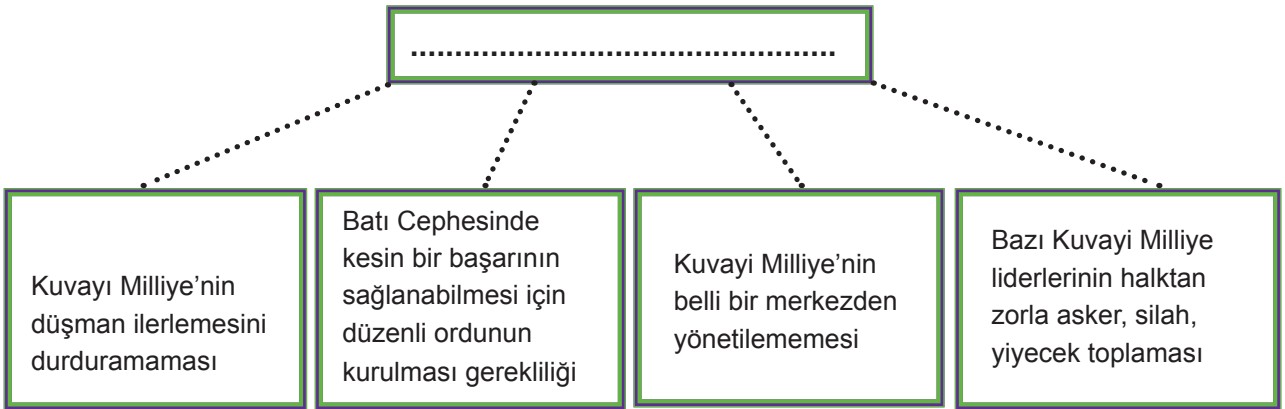
Birinci Dünya Savaşı başladığında Akdeniz'e inmek için;ise, Rusya ile arasında tampon devlet olması için Ermenileri kışkırttılar. İtilâf Devletleri 18 Ocak 1919'daBarış Konferansı'na Ermenileri de kabul ettiler. Böylece Ermeniler, Doğu Anadolu'da bağımsız bir Ermenistan Devleti kurulması fikrini ilk kez bir uluslararası konferansta dile getirdiler. 10 Ağustos 1920Antlaşmasında ise doğuda bir Ermeni Devletinin kurulması kararlaştırıldı.

4. Aşağıda verilen bulmacayı çözünüz.

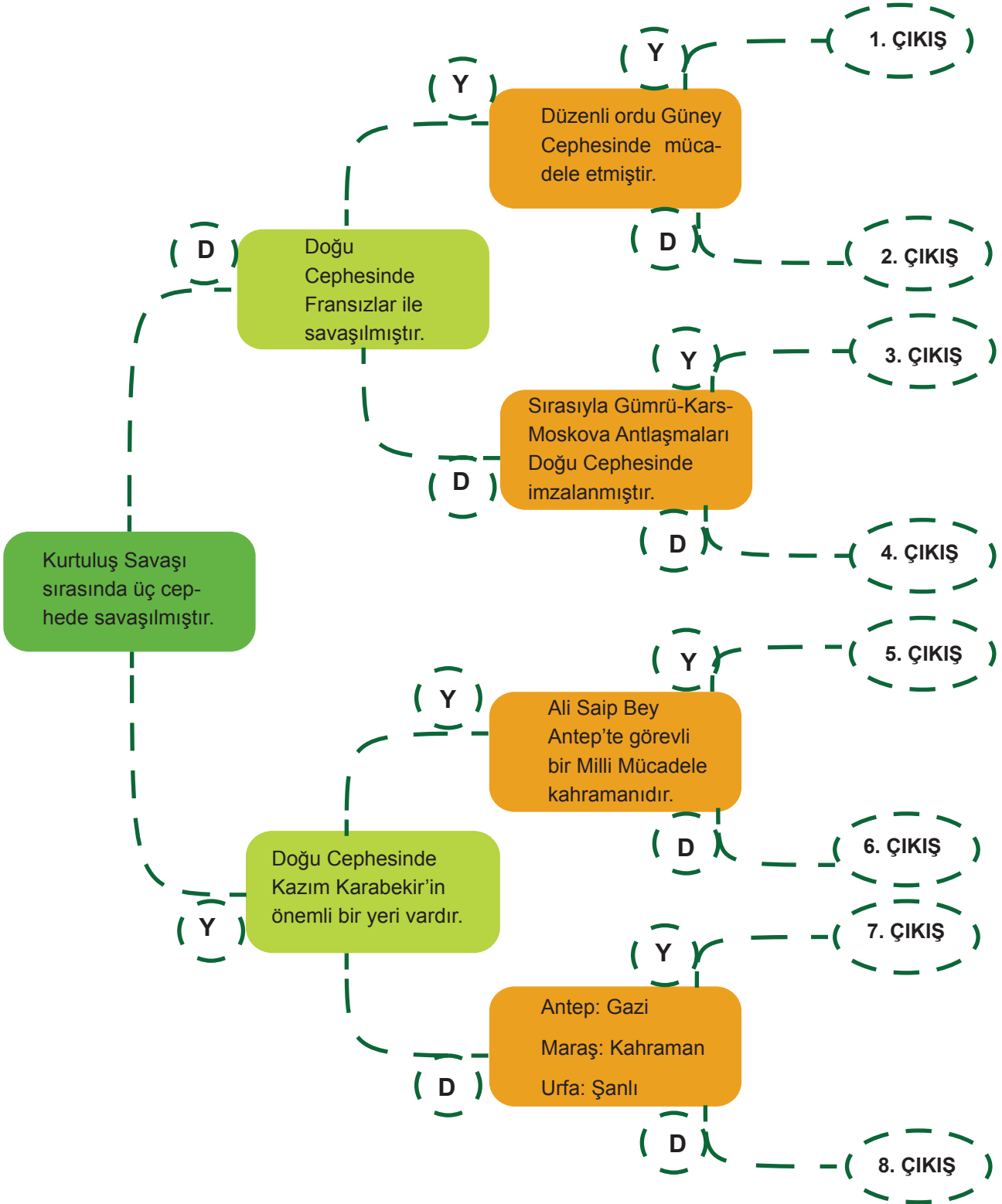

1. Mondros'a ve işgallere tepki olarak ortaya çıkan halk hareketidir.
2. TBMM ile antlaşma imzalayan ilk İtilaf Devletidir.
3. Mustafa Kemal'in "Cehaletle savaş, düşmanla savaşmaktan daha az önemli değildir." dediği kongredir.
4. Fransız askerlerinin Antep'e girmemesi için canı pahasına savaşan halk kahramanımızdır.
5. TBMM'nin uluslararası alanda ilk başarısıdır.

5. Noktalı yere gelebilecek en uygun başlığı yazınız.

6. Aşağıda verilen kavram haritasındaki ifadeleri en soldaki ifadeden başlayarak okuyunuz. İfadelerin doğru (D) ya da yanlış (Y) olduğuna karar vererek doğru çıkışı bulunuz.

7. Verilen metinden yola çıkılarak aşağıdaki ifadelerin başına doğru ise “D”, yanlış ise “Y” yazınız.

Mondros Ateşkes Antlaşması sonrasında Anadolu’da düşman işgalleri başlayınca işgalleri durdurmak için bölgesel amaçlı Kuvayi Milliye birlikleri kuruldu. Kurulan bu birlikler ilk başlarda Yunan ilerleyişini durdurmada ve Anadolu’da Milli Mücadele’ye karşı başlatılan isyanları bastırmada etkili oldular. Her bölgede kendi liderleri çevresinde toplanan bu Kuvayi Milliye birlikleri zamanla düşman karşısında yetersiz kalmaya başladı. Çünkü bu birlikler bir merkezden yönetilmeyip, disiplinden yoksun ve düzensiz bir biçimde hareket ediyorlardı. Ayrıca, bu birlikler zaman zaman halktan zorla yiyecek ve malzeme topluyorlardı. Bu arada kendilerine yardımcı olmayan halkı da cezalandırıyorlardı. Kuvayi Milliye birliklerinin bu tür davranışları halk üzerinde tepkilere yol açtı.

(.....) Kuvayi Milliye birlikleri Türk halkının işgallere karşı tepkisi olarak ortaya çıkmıştır.

(.....) Bu birlikler Yunan isyanlarını bastırmak için Anadolu’nun birçok yerinde çalışmalar yapmışlardır.

(.....) Disiplinden yoksun ve düzensiz olan Kuvayi Milliye birliklerinin başında liderler bulunuyordu.

(.....) Halktan zorla ve baskıyla yardım toplamaları tepkiyle karşılanmıştır.

(.....) Kuvayi Milliye, Anadolu’daki düşman ilerleyişini durdurmuştur.

8. Aşağıda I. İnönü Savaşı’ndan sonra meydana gelen bazı gelişmeler verilmiştir. Bu gelişmelerin numaralarını ilgili oldukları başlıkların altına yazınız.

1. Düzenli orduya katılım arttı.
2. 20 Ocak 1921’de Teşkilatı Esasiye kabul edildi.
3. TBMM’ye olan güven arttı.
4. 1 Mart 1921’de Afganistan ile dostluk antlaşması imzalandı.
5. 12 Mart 1921’de İstiklal Marşı kabul edildi.
6. 21 Şubat-12 Mart 1921’de Londra Konferansı yapıldı.
7. Albay İsmet Bey generallik rütbesine yükseltildi.
8. 16 Mart 1921’de Sovyet Rusya ile Moskova Antlaşması yapıldı.

Ulusal Sonuçlar

Uluslararası Sonuçlar

9.

Tekalif-i Milliye
Emirleri

Teşkilat-ı Esasiye
Kanunu

Kuvvetler Birliği

İstiklal Mahkemeleri

Başkomutanlık
Yasası

Yukarıda Milli Mücadele Dönemi Batı cephesi ile ilgili verilen kavramları uygun olan boşluklara yazınız.

- 1) Kütahya-Eskişehir Savaşları sonrası yenilen ve güç kaybeden düzenli orduyu tekrar güçlendirmek için uygulanan milli yükümlülükler denir.
- 2) I.TBMM olağanüstü bir meclis olmasından dolayı kararların daha hızlı alınması amacıyla yasama, yürütme ve yargı yetkisini kendi bünyesinde toplayarak ilkesini uygulamıştır.
- 3) Mustafa Kemal, ile Erzurum'a giderken çıkardığı asker üniformasını tekrar giyerek ordunun başına geçmiştir.
- 4) Tekalif-i Milliye Emirlerini daha iyi ve etkili uygulamak amacıyla yargı yetkisini kullanarak TBMM tarafından kuruldu.
- 5) Kurtuluş Savaşı Döneminde karışıklıklara son vermek için 20 Ocak 1921 tarihinde uygulanmaya başlanmıştır.

10. "İtilaf Devletleri ile yapılacak olan Lozan Görüşmelerine giden Türk heyeti kayıtsız şartsız egemenlik ve tam bağımsızlık için ekonomik ve siyasi prangaların artık atılması gerektiğini bilmekteydi."

Aşağıdaki tabloda Lozan Barış Antlaşması ile ilgili maddeler yer almaktadır. Verilen bu maddeleri Tam Bağımsızlık, Eşitlik ve Milli Egemenlik ilkeleri açısından değerlendirerek işaretleme yapınız.

Lozan Barış Antlaşması Maddeleri	Tam Bağımsızlık	Eşitlik	Milli Egemenlik
Türkiye'de bulunan yabancı okulların eğitim şekli Türk Hükümeti tarafından düzenlenecektir.			
Türkiye Cumhuriyeti Devleti topraklarında yaşayan ve vatandaşlık görevlerini yerine getiren herkes, Türk vatandaşı olarak kabul edilecektir.			
Kapitülasyonlar tamamen kaldırılacaktır.			
Doğu Trakya ve İstanbul, TBMM hükümetine devrolunacaktır.			
Boğazların idare ve yönetimi, başkanlığını Türkiye'nin yapacağı milletlerarası bir komisyona bırakılacaktır.			

11. Aşağıda Milli Mücadele ile ilgili verilen eserleri ait olduğu isimlerle eşleştiriniz.

Yakup Kadri Karaosmanoğlu

Falih Rıfki Atay

İbrahim Çallı

Mustafa Kemal Atatürk

Halide Edip Adıvar

Turgut Özakman

1 Nutuk

2 Çankaya

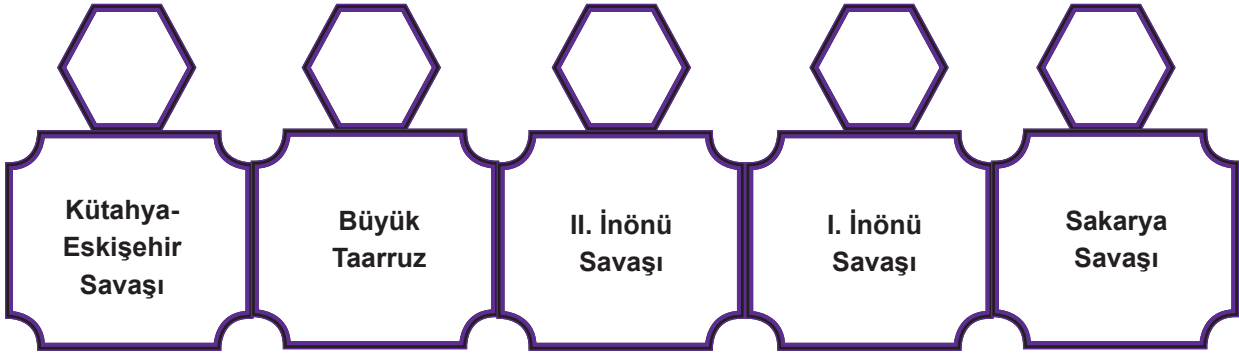
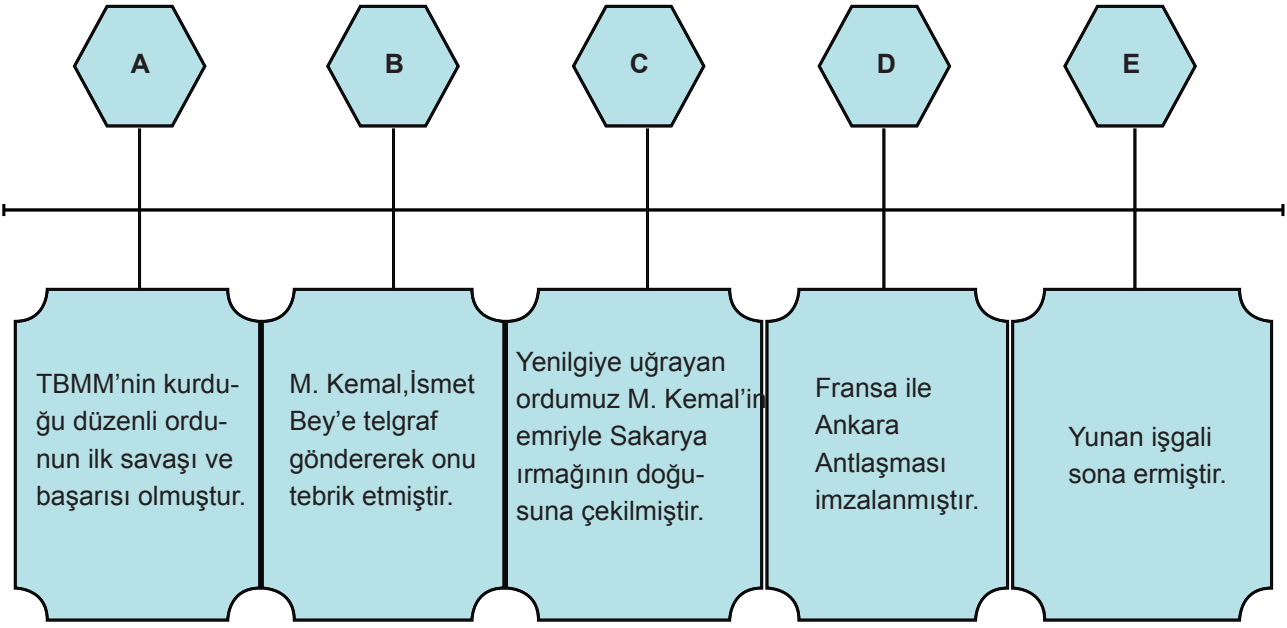
3 Türk'ün Ateşle İmtihanı

4 Şu Çılgın Türkler

5 Zeybekler Tablosu

6 Yaban

12. Aşağıdaki kronoloji çizelgesinde harflerle ifade edilen bazı gelişmeler verilmiştir. Gelişmeler ile ilgili savaşları doğru şekilde eşleştiriniz.

13. I. Osmanlı Devleti ile Çarlık Rusya arasında yapılan antlaşmalar geçersiz sayılacaktır.

II. Tarafların birinin tanımadığı bir antlaşmayı diğeri de tanımayacaktır.

III. Batum Gürcistan'a verilecektir.

Maddeleri verilen antlaşmanın ismini alttaki kutucuğa yazınız.

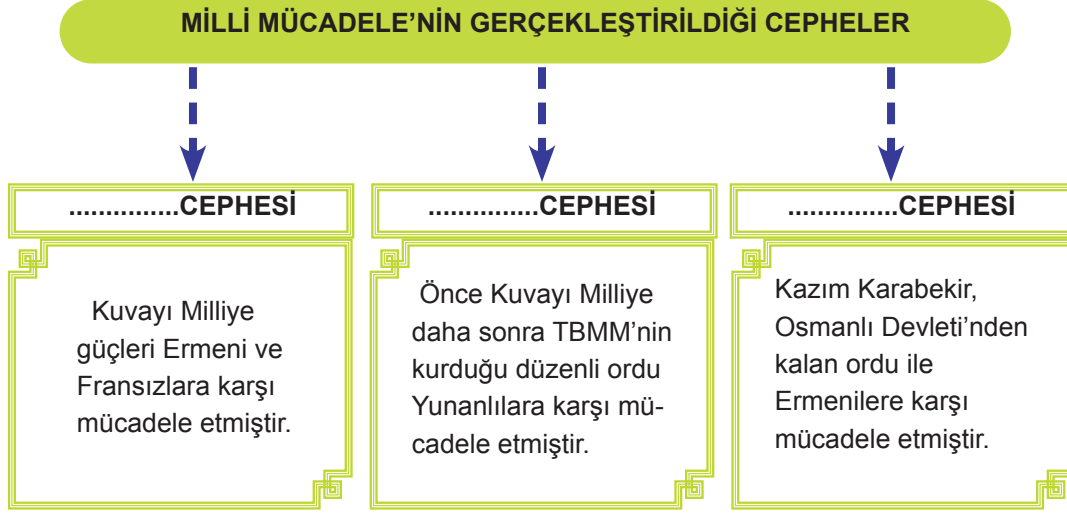

14. Aşağıdaki bilgilerden yararlanarak boş bırakılan yerleri tabloda verilen kavramlardan uygun olanları ile doldurunuz.

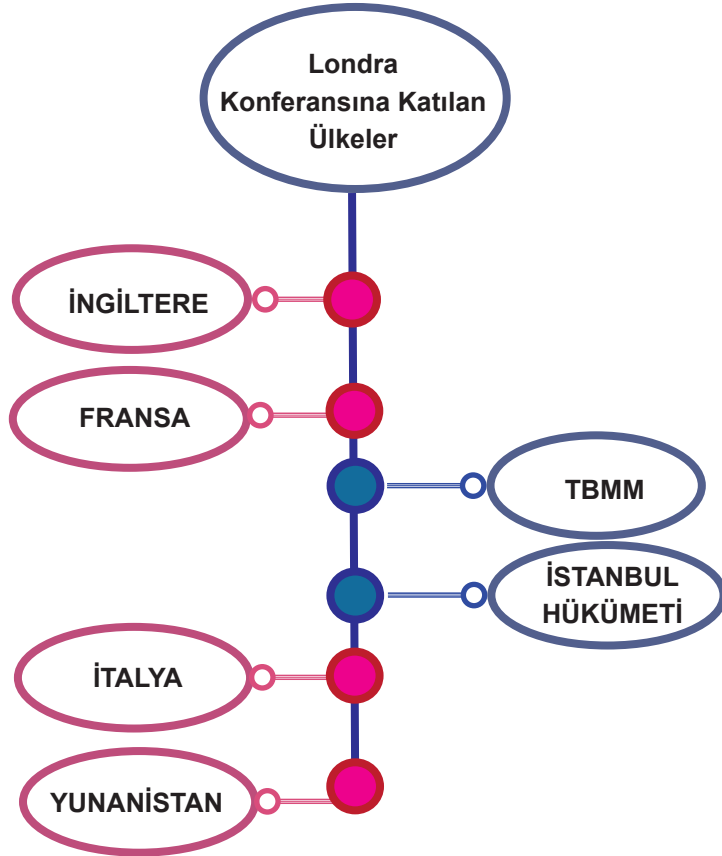
Maarif Kongresi	Kütahya-Eskişehir	Sütçü İmam
Hasan Tahsin	Musul	Ali Saip Bey
Kuva-yı Milliye	Tekalif-i Milliye	Sakarya
Batum	Şahin Bey	Büyük Taarruz

1. İşgal edilen bölgelerde halkın kurmuş olduğu silahlı direniş topluluğuna.....denir.
2. Kütahya-Eskişehir Savaşları devam ederken Ankara'da.....toplanmıştır.
3. Ordumuzun ihtiyaçlarını karşılamak için Mustafa Kemal'in başkomutanlık yetkisi ile çıkardığı emirlerle.....denir.
4. Mustafa Kemal: "Hattı müdafaa yoktur. Sathı müdafaa vardır. O sath bütün vatanıdır. Vatanın her karış toprağı vatan-
daşın kanı ile sulanmadıkça bırakılmaz" sözünüSavaşında söylemiştir.
5. Batı Cephesinde tek yenik ayrıldığımız savaş.....savaşıdır.
6. Misak-ı Milliden verilen ilk taviz..... dur.
7. Kurtuluş Savaşı döneminde Maraş'ta, Antep'te.....,
Urfa'da..... ön plana çıkan Milli Mücadele kahramanlarıdır.

15. Aşağıda eksik bırakılan yerlere gelmesi gereken ifadeleri yazınız.

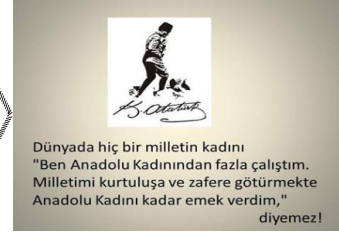
16. İtilaf Devletlerinin Londra Konferansına İstanbul Hükümeti ile TBMM'yi birlikte çağırmasının sebebi nedir?

17. Milli Mücadele’de başarı gösteren kişileri ilgili oldukları görsellerle eşleştiriniz.

Halide Edip

Kazım
Karabekir

Şahin Bey

Sütçü İmam

Şerife Bacı

18. Aşağıdaki haritada A, B, C ile gösterilmiş olan cephelerle ilgili soruları 5N1K yöntemi ile çözümlayiniz.

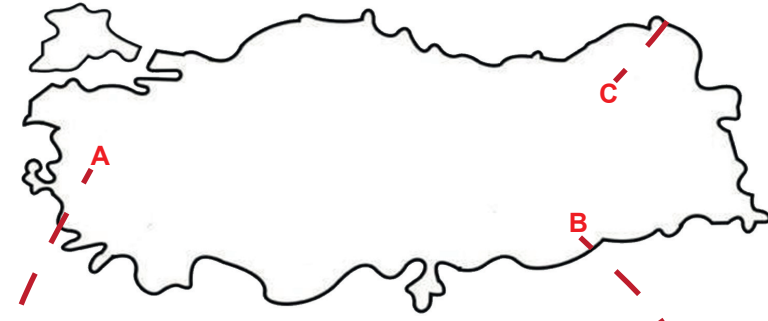
1. Cephenin adı?

2. Kim savaştı?

3. Kiminle savaştı?

4. Neden savaştı?

5. Nasıl sonuçlandı?

1. Cephenin adı?

2. Kim savaştı?

3. Kiminle savaştı?

4. Neden savaştı?

5. Nasıl sonuçlandı?

1. Cephenin adı?

2. Kim savaştı?

3. Kiminle savaştı?

4. Neden savaştı?

5. Nasıl sonuçlandı?

19. Aşağıdaki tabloda Lozan Antlaşması ile ilgili verilen bilgiler doğru ise Evet kutucuğunu, yanlış ise Hayır kutucuğunu işaretleyiniz.

	EVET	HAYIR
1. Antlaşma metni İsviçre'nin Lozan kentinde imzalandı.		
2. Antlaşma ile tüm sınırlarımız istediğimiz gibi çözüme kavuştu.		
3. Sevr Antlaşmasının geçersizliğini İtilaf Devletleri kabul etmiş oldu.		
4. Kapitülasyonlar ve Duyun-u Umumiye İdaresi kaldırıldı.		
5. Musul ve Kerkük Türkiye Devleti'ne bağlandı.		
6. Gökçeada ve Bozcaada Türkiye'ye verildi.		
7. Suriye sınırı İngiltere ile imzalanan Ankara Antlaşmasına göre belirlendi.		
8. Boğazlar Komisyonu kaldırıldı ve komisyonun tüm hakları Türkiye'ye devredildi.		
9. Azınlıkların tamamı yurt dışına çıkarıldı.		
10. Yunanistan, Karaağaç'ı savaş tazminatı olarak Türkiye'ye verdi.		

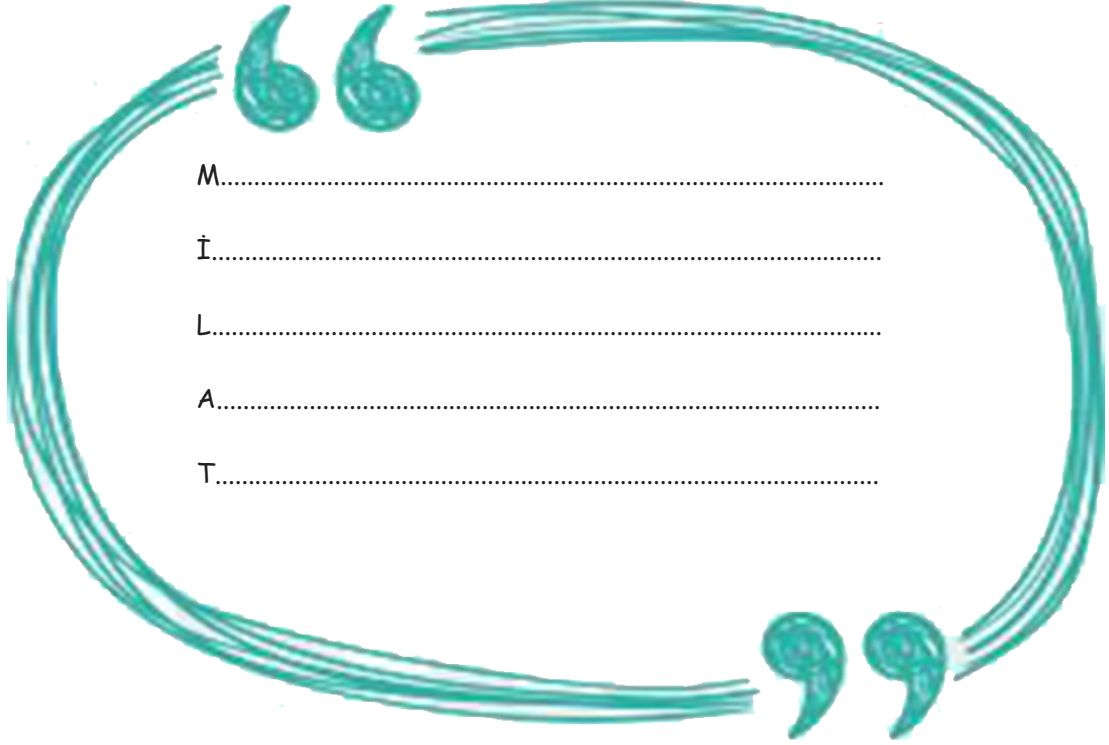
20. Savunma amaçlı yapılan savaşlarda düşman saldırırken ordumuz kendini ve bulunduğu coğrafyayı muhafaza eder. Saldırı ya da diğer adıyla taarruz savaşlarında ise ordumuz düşman ordularına saldırır ve onları bulunduğu konumdan geriye doğru itmeye çalışır.

Milli Mücadele Döneminin son savunma savaşının adını belirterek bu savaşın sonuçlarından 3 tanesini yazınız.

21. Aşağıda I. İnönü Muhaberesinden sonra meydana gelen gelişmelere ait sorular sırayla kodlanmıştır. Baş harfleri verilmiş gelişmeleri noktalı yerlere yazarak tamamlayınız.

- M Batum'u kaybettiğimiz antlaşmadır.
İ Bağımsızlık sembollerimizdendir.
L İtilaf Devletlerinin TBMM'yi ilk kez tanıdığı yerdir.
A TBMM ile dostluk antlaşması imzalayan ilk Müslüman devlettir.
T Kurtuluş Savaşı döneminde hazırlanan ilk anayasamızdır.

M.....
İ.....
L.....
A.....
T.....

22. Aşağıda verilen cümlelerde boş bırakılan yerleri uygun kavramlar ile doldurunuz.

..... Savaşı sonucunda Kars Antlaşması ile doğu sınırimiz kesinleşmiştir.

Lozan'da çizilemeyen tek sınırimiz.....sınıridir.

Lozan Barış Antlaşması ile Yunanistan'dan savaş tazminatı olarak alınmıştır.

Batı Cephesinde..... ile savaşılmıştır.

TBMM'yi ilk tanıyan devlet..... 'dır.

..... Savaşının kazanılması sonucu İtalyanlar Anadolu'yu terk etmeye başlamıştır.

Düzenli ordunun ilk ve tek yenilgisi savaşıdır.

Büyük Taarruz sırasında Mustafa Kemal'in 'Ordular ilk hedefiniz.....'dir emri Batı Anadolu'nun alınmasıyla sonuçlanmıştır.

Büyük Taarruz sonrasında İtilaf Devletlerinin teklifi ileAteşkes Antlaşması imzalanmıştır.

Türkiye'nin tapu senedi olarak nitelendirilen antlaşma Barış Antlaşmasıdır.

23. Görselden hareketle kaç numaralı çıkışa ulaşılır?

Bastığın yerleri
"toprak" diyerek
geçme, tanı!

Arkadaş! Yurduma
alçakları uğratma
sakın!

1.Çıkış

2.Çıkış

3.Çıkış

4.Çıkış

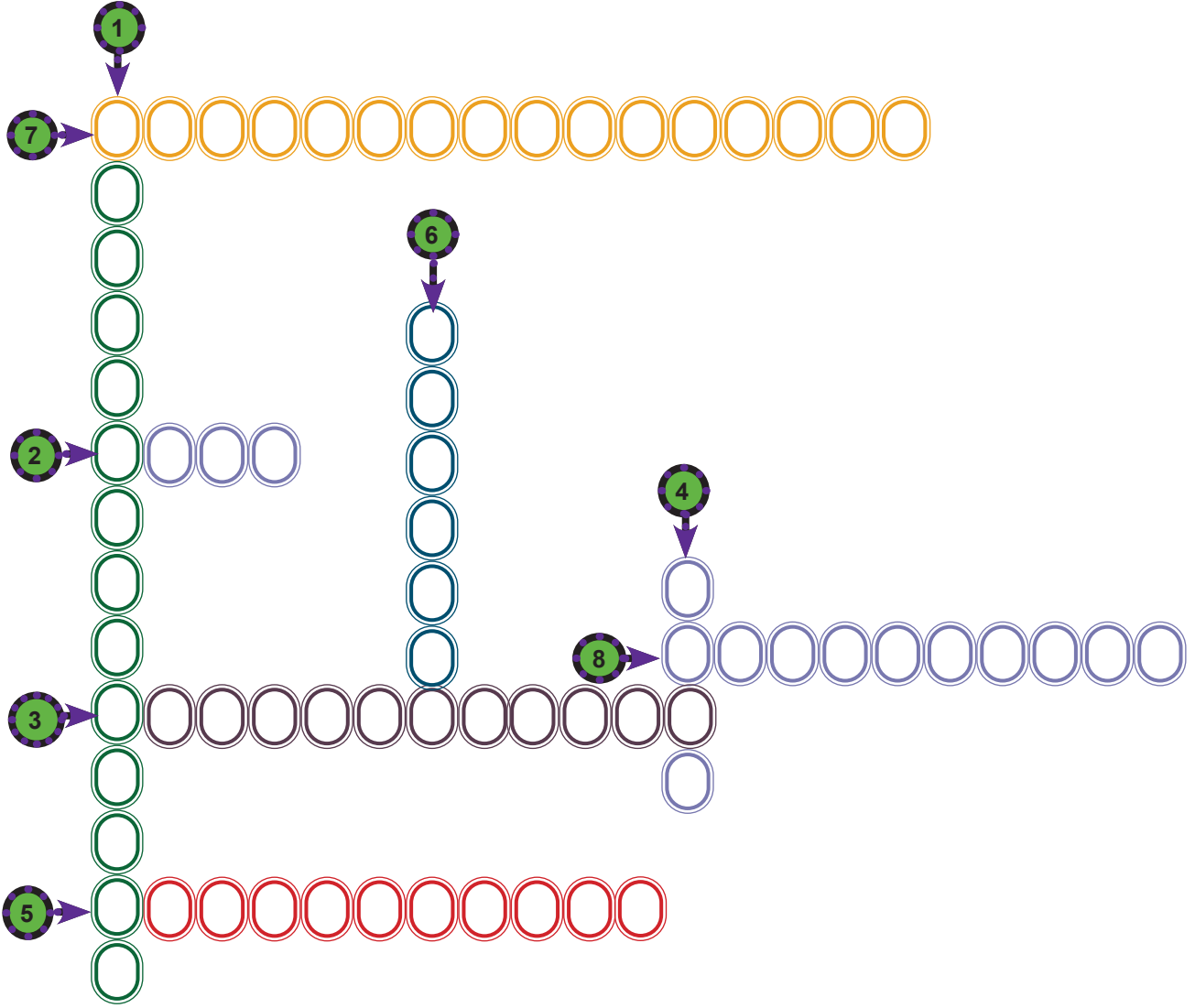
Şüheda fıskıracak
toprağı sıksan,
şüheda!

Benim iman dolu
göğsüm gibi
serhaddim var.

Düşün, altında
binlerce kefensiz
yatmanı

Olsun artık dökülen
kanlarımın hepsi
helal!

24. Aşağıda verilen bulmacayı çözünüz.

1. Doğu Cephesinde Ermenilere karşı başarı kazanan ve Erzurum'da karargahı bulunan 15. Kolordu Komutanının adıdır.
2. Azerbaycan, Ermenistan ve Gürcistan arasında imzalanan Doğu sınırlarımızı kesinleştiren antlaşmadır.
3. Düzenli ordunun Batı Cephesinde saldırı durumunda olduğu ilk ve tek savaştır.
4. Sakarya Savaşı sonrasında Mustafa Kemal'e verilen unvandır.
5. Mustafa Kemal'in; "Siz orada yalnız düşmanı değil, bu milletin makus talihini de yendiniz." diyerek İsmet Paşa'yı tebrik ettiği savaştır.
6. Batum'u Sovyet Rusya'ya vererek Misak-ı Milli'den taviz verdiğimiz antlaşmadır.
7. Batı Cephesinde Yunan güçlerine karşı düzenli ordunun başarısız olduğu tek savaştır.
8. TBMM'nin dostluk antlaşması imzaladığı ilk Müslüman devlettir.

25. Aşağıda verilen tanımların hangi kavramlara ait olduklarını yay ayrıç içine yazınız.

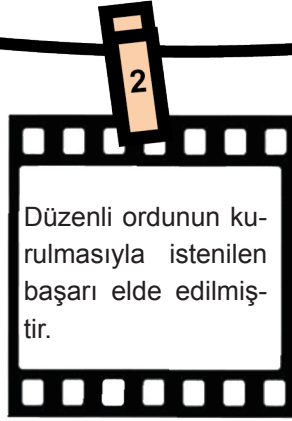
1-Eksiksiz, toplam, toplu olarak (.....)
2-Saldırı, hücum etme (.....)
3-Söz geçirme, güçlü olma (.....)
4-Bir ülkede yurttaşların zararına olacak şekilde yabancılara verilen ayrıcalık hakları (.....)
5-Yönetimde söz sahibi olma (.....)

26. Aşağıda verilen cepheler ile ilgili bilgileri harfleri kullanarak ilgili kutucuklara yerleştiriniz.

A	Gümrü Antlaşması
B	Ankara Antlaşması
C	Londra Konferansı
D	Tekalif-i Milliye Emirleri
E	Teşkilat-ı Esasiye Kanunu
F	Moskova Antlaşması
G	Mudanya Ateşkes Antlaşması
H	Maarif Kongresi

DOĞU CEPHESİ	GÜNEY CEPHESİ	BATI CEPHESİ

27. Aşağıda verilen film karelerindeki numaralandırılmış bilgilerin numaralarını ilgili kutucuklara yazınız.

28. Aşağıda Milli Mücadele Dönemindeki eserler ile ilgili verilen bilgiler doğru ise yay ayraç içine “D”, yanlış ise “Y” yazınız.

(.....)

Millî Mücadele yıllarında Kurtuluş Savaşı'nı destekleyen vatansever yazarlar dergi ve gazetelerde Anadolu Hareketinin sesini ve sözünü duyuran yazıları ile Türk milletine güç ve ilham vermişlerdir.

(.....)

Halide Edip, Kurtuluş Savaşı yıllarında yaşadıklarını Türk'ün Ateşle İmtihanı adlı anı kitabında anlatmıştır.

(.....)

Kemal Tahir, 1932'de yayımladığı Yaban adlı romanında Anadolu'nun bir köyü üzerinden Güney Cephesindeki yıllarını anlatmıştır.

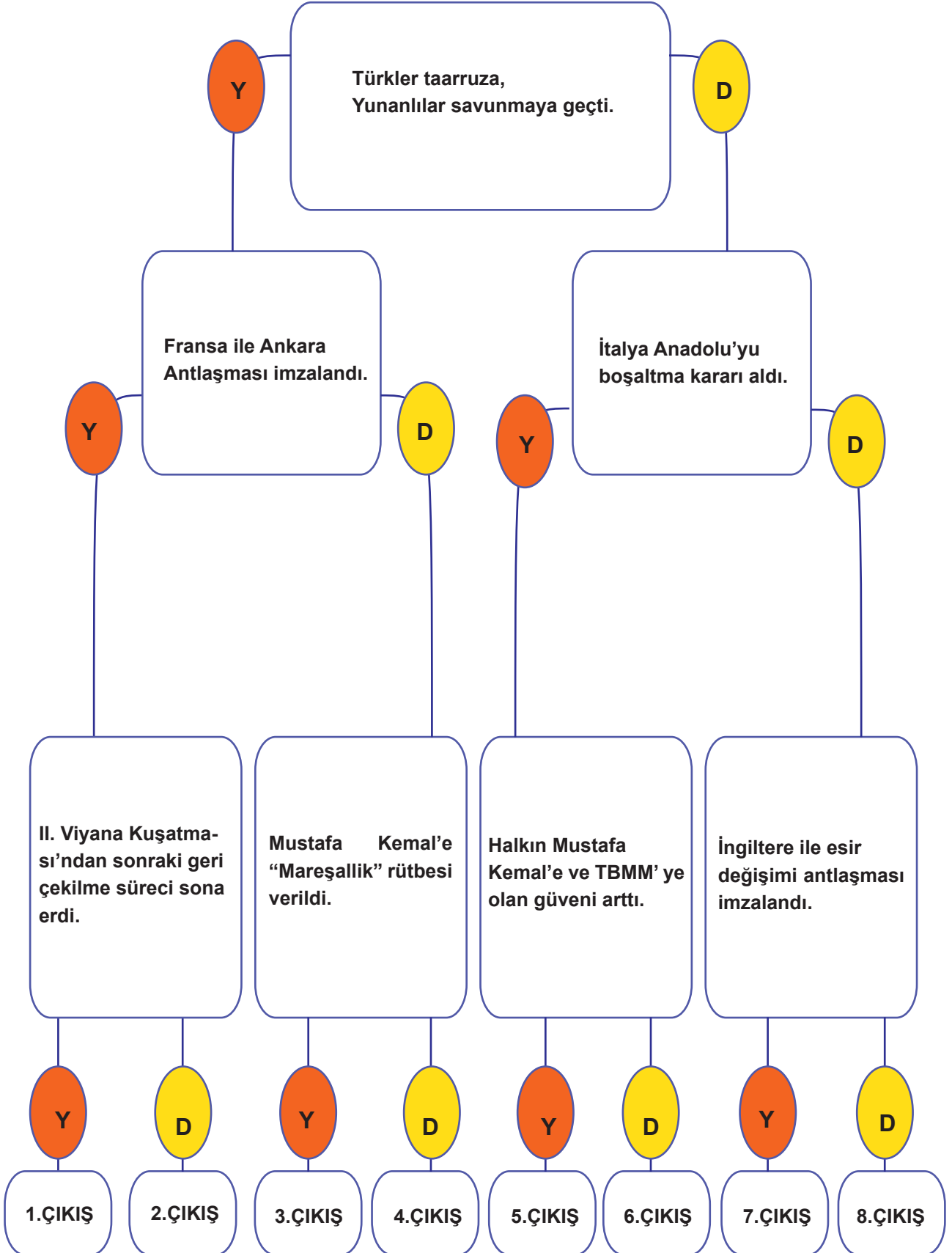
(.....)

Falih Rıfki da Anadolu'ya geçerek Mustafa Kemal'in yanında yer almıştır. Cumhuriyet Devri ile ilgili anılarını kaleme aldığı Çankaya'yı 1961'de yayımlamıştır.

(.....)

Millî Mücadele heykel sanatçılarına da ilham olmuş, onlar da yaptıkları heykel ve kabartmalarla Kurtuluş Savaşı'nı eserlerine yansıtmışlardır. Özellikle Zühtü Müridoğlu, Nusret Suman, Hüseyin Özkan ve İlhan Koman Anıtkabir kabartma ve rölyeflerinde Kurtuluş Savaşı'nı işlemişlerdir.

29. Verilen kavram haritasındaki Sakarya Meydan Muharebesinin sonuçlarını yukarıdaki ifadeden başlayarak okuyunuz. İfadelerin doğru (D) ya da yanlış (Y) olduğuna karar vererek doğru çıkışı bulunuz.

30. Aşağıda Batı Cephesinde yaşanan savaşların sonuçları ile ilgili verilen bilgileri ilgili oldukları kutuculara yerleştiriniz.

I. İnönü Savaşı

Sakarya Meydan Muharebesi

Kütahya-Eskişehir Savaşı

II. İnönü Savaşı

1. Düzenli ordunun ilk zaferidir.
2. Tekalifi Milliye Emirleri yayımlanmıştır.
3. Afganistan ile Dostluk Antlaşması imzalanmıştır
4. İstiklal Marşı kabul edilmiştir.
5. Mustafa Kemal, İsmet Paşa'ya gönderdiği telgrafta 'Siz orda yalnız düşmanı değil, Türk Milletinin makus (kötü) talihini de yendiniz' demiştir.
6. Meclisin Kayseri'ye taşınması gündeme gelmiştir.
7. 1683, Viyana Kuşatmasından beri devam eden Türk geri çekilmesi durmuştur ve son savunma savaşımızdır.

31.

Kurtuluş Savaşında Doğu Cephesinde Ermenilerle mücadele edildi.

Gümrü Antlaşması ile TBMM'nin otoritesi ve saygınlığı artmıştır.

Gümrü Antlaşmasının yapılmasıyla doğudaki birliklerin bir kısmı Batı Cephesine kaydırıldı.

Doğu Cephesinde Kuva-i Milliye birliklerinin başında Kazım Karabekir vardı.

Doğu Cephesinde yaşanan yukarıdaki gelişmelerden kaç tanesi doğrudur ?

- A) 1
- B) 2
- C) 3
- D) 4

32. 'Siz orada yalnız düşmanı değil, ulusun makus (kötü) talihini de yendiniz. Düşman çizmesi altındaki kara yazılı topraklarımızla birlikte bütün yurt bugün, en kıyıda köşede kalmış yerlerine dek zaferinizi kutluyor. Düşmanın yurdumuzda yayılma tutkusu, azim ve yurtseverliğinizin yalçın kayalarına başını çarparak paramparça oldu.'

Buna göre,

- I. TBMM'ye ve düzenli orduya güven artmıştır.
- II. TBMM'nin otoritesi artmıştır.
- III. Fransa işgal ettiği yerlerden çekilme düşüncesine girmiştir.
- IV. Meclisi Kayseri'ye taşıma fikri ortaya atılmıştır.

yargılarından hangilerine ulaşamaz?

- A) Yalnız I.
- B) Yalnız II.
- C) II ve III.
- D) III ve IV.

33.

Edirne'de, merkeze bağlı 26 köyden 97'si kadın, toplam 150 kişi, Belediye Başkanlığı organizasyonunda bir araya gelerek, Barış Pınarı Harekati'nda görev yapan Mehmetçiğe destek amaçlı kermes düzenledi.

Görsel ve açıklamaya bakarak Kurtuluş Savaşı'nda Türk halkının tutumu ile aşağıdaki gelişmelerden hangisi arasında bağlantı kurulabilir?

- A) Kuvayi Milliye
- B) Tekalifi Milliye
- C) Tevhidi Tedrisat
- D) Milli Egemenlik

34.

Tekalif-i Milliye hakkında Mustafa Kemal şöyle söylemektedir:

'...Gerçekten, milletimiz düşmanın hazırlıklarına karşılık vermek için hiçbir fedakarlıktan çekinmedi. Ordumuzu takviye için para, insan, silah, hayvan, araba velhasıl her ne lazımsa büyük bir hevesle bol bol verdi. Avrupa'nın en mükemmel araç ve silahları ile donanmış olan Konstantin ordusundan, ordumuzun teçhizat itibariyle de geri kalmamasını ve hatta ona üstün olabilmesi gibi inanılmaz mucizeyi Anadolu halkının fedakarlığına borçluyuz...'

www.atam.gov.tr

Parçaya göre Türk halkı için aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Bağımsızlıklarına düşkündür.
- B) Ulusal iradeye önem verir.
- C) Milli birlik ve beraberlik bilincine sahiptir.
- D) Milliyetçilik ruhu ile hareket etmiştir.

35. Mustafa Kemal 18 Eylül 1922 günü İzmir’de Yakup Kadri’ye:

“Millî Mücadelemizin askeri safhası kapanmıştır; şimdi ikinci safhasını açmamız lâzım geliyor.” demiştir.

Mustafa Kemal yukarıdaki sözü hangi savaştan sonra söylemiş olabilir?

- A) Birinci İnönü Savaşı
- B) İkinci İnönü Savaşı
- C) Sakarya Meydan Muharebesi
- D) Başkomutanlık Meydan Muharebesi

36.

Mudanya Ateşkes Antlaşmasına göre;

İstanbul ve Boğazlar TBMM Hükümetinin yönetimine bırakılacak.

İtilaf Devletlerinin kuvvetleri barış antlaşması imzalanıncaya kadar İstanbul’da kalacak.

Lozan Barış Antlaşmasına göre;

Boğazlar Türkiye’nin başkanlığındaki komisyon tarafından yönetilecek.

Boğazların her iki tarafında bulunan 15-20 km’lik bölge, askeri faaliyetlerden tamamen arındırılacak.

Ticaret gemileri Boğazlar’dan barış zamanında serbest faydalanma hakkı elde edecek, savaş gemilerinin geçişi ise sınırlandırılacak.

Boğazlara yapılacak olası saldırılara karşı gereken önlemleri Milletler Cemiyeti alacak.

Her iki antlaşmanın maddeleri karşılaştırıldığında aşağıdaki ifadelerden hangisinin yanlış yargı belirttiği savunulabilir?

- A) Boğazlar üzerinde Türkiye’nin egemenliği kuvvetlenmiştir.
- B) Ticaret gemilerinin geçişi barış zamanı serbest bırakılmıştır.
- C) Milletler Cemiyeti Boğazlar üzerinde söz sahibi olmuştur.
- D) Mudanya Antlaşması ile Boğazlar üzerinde kazanılan bazı haklar kaybedilmiştir.

37.

Ulusal coşku içinde çalkalanan İstanbul'da bir yandan protesto mitingleri yapılmaktadır. Fatih mitingi yapılmıştır. Günün birinde Sultanahmet Meydanı'nda büyük bir miting yapılır. Mitinge kadın, erkek, çoluk çocuk büyük kalabalıklar katılmıştır. Asıl gelenler İstanbul'un arka, yoksul mahallerinde yaşayan insanlardır. Camilerin minarelerinin arasına siyah bayraklar asılmıştır. Halk Sultan Ahmet meydanına sanki ülke kurtuluncaya kadar dövüşmek için ant içmeye gelmiştir. Ayşe, İhsan ve Peyami de bu mitinge katılır. Meydanda Alman İmparatoru çeşmesinin basamaklarına çıkarak mitingi izlemeye çalışırlar ancak yüz bin insanın doldurduğu alanda bir şey duymaları mümkün değildir. Ancak havadaki coşku herkesi etkilemiştir. Ayşe ağlamaktadır. Peyami bile içinin coşkuyla olduğunu hisseder...

Kurtuluş Savaşı dönemine ait bir romandan alıntı yapılan paragrafta verilenlere göre mitingle ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Yediden yetmişe herkes katılım göstermiştir.
- B) Katılanların çoğu ekonomik açıdan zayıf olan insanlardır.
- C) TBMM'ye karşı çıkan ayaklanmaları sona erdirmiştir.
- D) Sahip olduğu atmosfer katılanları heyecanlandırmıştır.

38.

Bu kaçınıcı kurşundur

Bu kaçınıcı Bismillah

Bu kaçınıcı ölüdür?

Bir türkü söylenir siperlerde her sabah

Vurun Antepçiler, namus günüdür.

Mavzer omzumuza yük.

Ben yumrukla döverim.

Yumrukla memleketim kadar büyük.

Yavuz Bülent Bakiler

Şiirde bahsedilen Kurtuluş Savaşı Cephesi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kafkas Cephesi
- B) Batı Cephesi
- C) Çanakkale Cephesi
- D) Güney Cephesi

39. Savaşlarda ordular mücadele eder. Deneyimli, eğitilmiş kişiler karşı karşıya gelir. Ancak bazı zamanlar vardır ki ordular dağıtılır, silahlara el konular, askerler şehit olur. Böyle durumlarda mücadelenin devam edebilmesi için toplumun her kesiminin ortak bir amaç etrafında birleşmesi gerekir: Vatan. Sivil halk, ordu olur. Halkın elindeki buğday ordu ekmeği, halk elindeki silah ordu silahı olur. Ali Dayı aracını millete bağışlar, Fatma Bacı millete çamaşır verir, Ayşe Teyze çarık verir, çorap örür. Onbeşindeki Talebe Osman da cephededir, altmışındaki Yusuf Amca da... Ben yoktur artık, biz vardır. Ordu millettir. Millet ordudur. Bu savaş artık topyekün bir savaştır. Asırlar öncesinden ses verir Bizim Yunus: "Bölünürsek yok oluruz, bölüşürsek tok oluruz." Vakit İstiklal vaktidir. Vakit millet vaktidir...

Aşağıdakilerden hangisi verilen parçaya denk gelen en uygun kavramdır?

- A) Tekalif-i Milliye
- B) Teşkilat-ı Esasiye
- C) İrade-i Milliye
- D) Hakimiyet-i Milliye

40. Sakarya Savaşından sonra :

- I. Kafkas ülkeleri ile Kars Antlaşması imzalandı.
- II. Fransa ile Ankara Antlaşması imzalandı.
- III. Mustafa Kemal'e Gazilik unvanı verildi.

Bu bilgilere dayanarak aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) İtilaf Devletlerinden bir tanesi TBMM'yi tanımıştır.
- B) Doğu sınırlarımız ile ilgili düzenlemeler yapılmıştır.
- C) Kurtuluş Savaşı'nın askeri safhası sona ermiştir.
- D) Mustafa Kemal savaşta büyük yararlılık göstermiştir.

41.

SEVR BARIŞ ANTLAŞMASI	LOZAN BARIŞ ANTLAŞMASI
Doğu Anadolu'da iki yeni devlet kurulacak.	Doğu Anadolu Türk hakimiyetine verilecek.
İzmir ile birlikte Ege Bölgesi ve Doğu Trakya Yunanistan'a verilecek.	Doğu Trakya, İstanbul ve Boğazlar TBMM hükümetine devrolunacak.
Kapitülasyonlardan müttefik devletlerin tamamı yararlanacak.	Kapitülasyonlar tüm sonuçlarıyla birlikte kaldırılacak.
Gayrimüslimlere çok geniş haklar tanınacak.	Gayrimüslimler Türk vatandaşı kabul edilecek.

Sevr ve Lozan Barış Antlaşmalarının verilen maddeleri karşılaştırıldığında;

- I. Tam bağımsızlık yolunda önemli bir adım atılmıştır.
- II. Eşitlik ilkesine uygun hareket edilmiştir.
- III. Misak-ı Milli tam olarak gerçekleştirilmiştir.

yargılarından hangileri Milli Mücadele sonucunda TBMM'nin elde ettiği başarılar arasında gösterilebilir?

- A) Yalnız II.
- B) I ve II.
- C) I ve III.
- D) I, II ve III.

42.

**Maarif Kongresi
(16-21 Temmuz 1921)**

**Kütahya-Eskişehir Savaşı
(10-24 Temmuz 1921)**

Mustafa Kemal'in eğitime ne kadar değer verdiğini soran Kağan'a öğretmeni, yukarıdaki iki fotoğrafı vererek iki farklı olayı yorumlamasını ister.

Bu fotoğraflara dayanarak Kağan'ın aşağıdaki yorumlardan hangisine ulaşması beklenir?

- A) Mustafa Kemal savaşa daha çok değer vermiştir.
- B) Eğitim bağımsızlık için yeterli sayılmıştır.
- C) Mustafa Kemal savaşa rağmen eğitim kongresi yapmıştır.
- D) Savaşlarda eğitimli kişiler savaşmıştır.

43.

“Bir ulus, sımsıkı birbirine bağılı olmayı bildikçe yeryüzünde onu dağıtabilecek bir güç düşünülemez.”

M. Kemal’in bu sözü fotoğrafla ilişkilendirildiğinde aşağıdakilerden hangisinin önemi vurgulanmaktadır?

- A) Milli Egemenlik
- B) Teşkilatçılık
- C) Milli Birlik ve Beraberlik
- D) İnkılapçılık

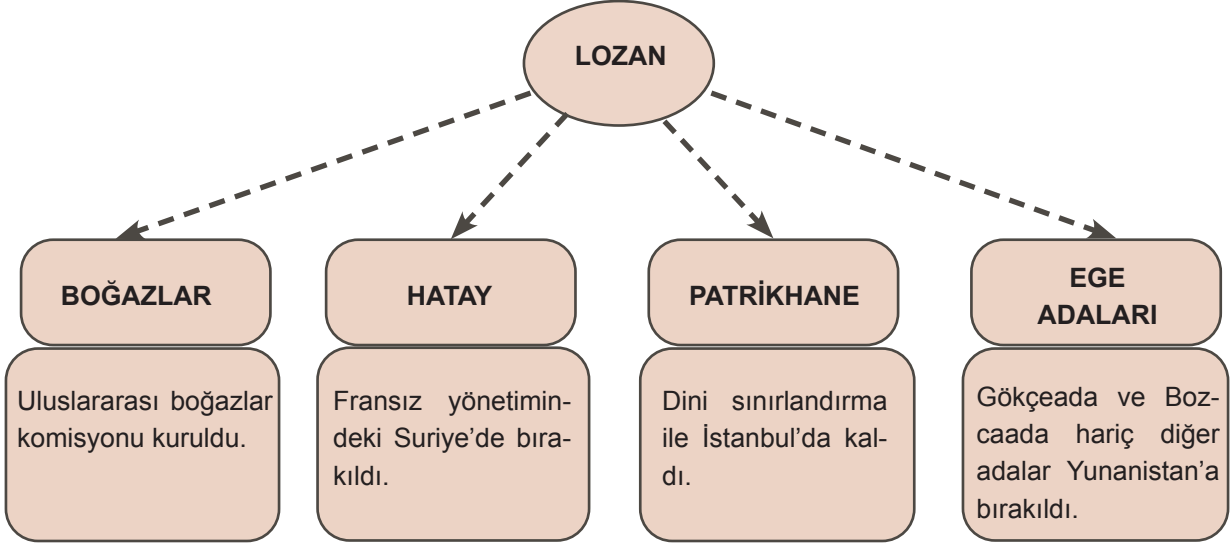
44.

Mustafa Kemal’in Sakarya Savaşı esnasında söylediği sözden yola çıkarak Milli Mücadele’nin esas amacı ile ilgili hangi ifadenin doğru olduğu söylenebilir?

- A) Vatanın tamamının kurtuluşu için Türk halkı topyekün mücadele etmelidir.
- B) Yunan kuvvetlerinin ilerleyişini durdurmak kurtuluş için yeterlidir.
- C) Düzenli ordu ile bölgesel kurtuluş yolları aranmalıdır.
- D) Kuvayi Milliye’yi etkinleştirmek için Türk halkı seferber olmalıdır.

45.

Tablodaki bilgiler dikkate alındığında aşağıdakilerden hangisine ulaşılabılır?

- A) Lozan'dan sonraya bırakılan meselelerdir.
- B) İstanbul Hükümeti'nce çözümlenemeyen sorunlardır.
- C) Tam bağımsızlığımızı pekiştiren maddelerdir.
- D) Egemenlik haklarımıza aykırı çözümlenen konulardır.

46. Reis Bey başını salladı:

“Elbette. En mühimi de etrafınıza Kuvayı Milliye'nin çete olmadığını, Kurtuluş Ordusu'nun çekirdeği olduğunu yaymaktır. Eli silah tutanlar gider katılır, kalanlar da karınca kararınca para ve mal yardımında bulunur. Aranızda bir heyet kurun; üç beş kuruş, bir kalıp sabun, bir çift çorap, bir çaputun bile değeri vardır. Toplayın, verin. Önümüz kış. Düşman boyuna ilerliyor. Yakında büyük çarpışmalar başlayacak. Ne kadar kuvvetli olursak o kadar dayanabiliriz. Dayandıkça da derlenip toparlanırsınız...”

Tarık Buğra (Küçük Ağa)

Verilen metinden yola çıkarak Türk milleti ile ilgili;

- I. İşgallere karşı vatanını savunmak için kararlılık göstermiştir.
- II. Milli birlik ve beraberlik duygusuyla hareket etmiştir.
- III. Halkın Milli Mücadeleye katkısını göstermektedir.

yargılardan hangileri söylenebilir?

- A) Yalnız I.
- B) I ve II.
- C) II ve III.
- D) I, II ve III.

47. • 27 Kasım 1919 Perşembe günü Fransız işgal kuvvetleri komutanı Yüzbaşı Andre, Ermenilerin ileri gelenlerinden Agop Hırlakyan'ın konağında verdiği davette, torunu Helena'yı dansa davet etmişti. Helena, "Fransız ya da Ermeni bayrağının dalgalanmadığı bir şehirde dans etmem." diyerek teklifi reddetti. Bunun üzerine Yüzbaşı Andre emir vererek Maraş Kalesi'ndeki Türk bayrağını indirtti.
- 28 Kasım 1919 Cuma günü namaz kılmak için Ulu Cami'de toplanan halk kalede dalgalanan bayrağın indirilmiş olduğunu gördü. Halktan, "Bayraksız namaz kılınmaz." sesleri yükselmesi üzerine Ulu Cami imamı Rıdvan Hoca, halkın görüşlerine tercüman olmuş ve "Hürriyeti elinden alınmış bir milletin Cuma namazı kılamayacağını bildirmiştir." Bunun üzerine halk, Maraş Kalesi'ne sel gibi akarak kenara atılmış olan Türk bayrağını bularak tekrar kale burcuna asmıştır. Bayrak olayı, işgalci Fransızlara karşı başlayacak olan mücadelenin ilk adımı olmuştur.

Mondros Ateşkes Antlaşmasından sonra başlayan işgalleri konu edinen bu metne göre Türk halkının işgallere karşı tutumuyla ilgili aşağıdakilerden hangisine kesin olarak ulaşamaz?

- A) Halk birlik ve beraberlik örneği ortaya koymuştur.
- B) Maraş'ta ortaya çıkan Kuvayi Milliye ruhu bütün Anadolu'ya yayılmıştır.
- C) Türk halkının bağımsızlığa olan düşkünlüğü ortaya çıkmıştır.
- D) Fransızlar, Türk halkının millî değerlerini yok saymıştır.

48. Şimdiye kadar sürdürülen eğitim yöntemlerinin milletimizin tarihi geriliğinde en önemli bir etken olduğu inancındayım. Onun için bir millî terbiye programından söz ederken eski devrin saçma sapan ve yaratılış özelliklerimizle hiç de ilişkisi olmayan yabancı düşüncelerden, doğudan ve batıdan gelebilen etkilerden bütünüyle uzak, millî ve tarihî karakterimize uyan bir kültürden söz ediyorum. Çünkü millî dehamızın tam olarak gelişerek ortaya çıkması ancak böyle bir kültür ile sağlanabilir. Gelişi güzel izlenecek bir yabancı kültür şimdiye kadar izlenen yabancı kültürlerin yıkıcı sonuçlarını tekrar ettirebilir.

Mustafa Kemal'in öncülüğünde toplanan Maarif Kongresi'ndeki açılış konuşmasından yola çıkarak Yeni Türk Devleti'nin hedeflediği eğitim yöntemi ile ilgili ulaşılabilecek genel yargı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Milli değerlerine sahip çıkan bireyler yetiştirmek.
- B) Batıyı örnek alarak karma bir eğitim modeli oluşturmak.
- C) Statükocu bir hayat felsefesi ile yeni bir sistem ortaya çıkarmak.
- D) Avrupa kültürünü planlı bir şekilde uygulayacak yöntemler izlemek.

49. • Ulusal sınırlar içinde vatan bir bütündür, kesinlikle bölünemez.
• Ülkemizde yaşayan Hristiyan ve diğer azınlıklara, diğer ülkelerde Müslümanlara tanınan haklar kadar hak tanınacaktır.
• Türkleri mali, idari ve siyasi yönden etkileyecek olan engeller yani kapitülasyonlar kesinlikle kabul edilmeyecektir.

Misak-ı Milli maddelerine göre aşağıdaki kavramların hangisinden bahsedilmemiştir?

- A) Ulusal Egemenlik
B) Ulusal Bağımsızlık
C) Eşitlik
D) Ülke Bütünlüğü

50. **Mudanya Ateşkes Antlaşmasına göre;**

- İstanbul ve Boğazlar, Türkiye Büyük Millet Meclisi Hükümeti'nin yönetimine bırakılacak.
- Trakya, Meriç Irmağı sınır olmak üzere Türkiye'ye bırakılacak.
- Yunanlılar 15 gün içinde Trakya'yı boşaltacak.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Batı Cephesindeki askeri süreç sona ermiştir.
B) Türkiye Devleti'nin Batı sınırı belirlenmiştir.
C) Yunanlılar Batı Trakya'yı, Türkiye Devleti'ne bırakmıştır.
D) Bu antlaşma ile Osmanlı Devleti hukuken sona ermiştir.

51. Cumhuriyet kurma hazırlığında olan TBMM'nin bağımsızlığının sembolü sayılacak bir marş ihtiyacı vardı. Böyle bir marş ile halkın moral gücü sağlam tutulacak, TBMM düzenli orduyu kurarken ordu-millet dayanışmasını sağlayacaktı. Öncelikle bir yarışma düzenlendi, yarışmaya 724 şiir gönderildi ancak bu şiirlerin hiçbiri milli marş olmaya değer görülmedi. Ödüllü bir yarışma olduğu için Mehmet Akif'in bu yarışmaya katılmayacağını bilen Hasan Basri'nin araya girmesiyle yarışmaya katılan Akif kısa süre zarfında İstiklal Marşı'nı yazdı. Akif'in yarışmanın sonunda ödülü geri çevirmesi ülke sevgisinin para ile ölçülmeyeceğinin de kanıtı olmuştur. Mustafa Kemal , İstiklal Marşı'nın kabulünü mecliste ısrarla savunmuş; **"Bu marşın bağımsızlık davamızı anlatışı yönünden büyük manası vardır. Benim en beğendiğim bölümü ise; 'Hakkıdır hür yaşamış bayrağımın hürriyet/Hakkıdır Hakk'a tapan milletimin istiklal.' dizeleridir."** demiştir.

Verilen bilgilere göre aşağıdaki yorumlardan hangisi yapılamaz?

- A) Marş, Milli Mücadele esnasında ordu millet dayanışmasını sağlamak amacıyla yazılmıştır.
- B) Mehmet Akif'in ödülü reddetmesi vatansızlığın en güzel örneği olmuştur.
- C) İstiklal Marşı II. İnönü Savaşı sonrası mecliste kabul edilmiş ve okunmuştur.
- D) Mustafa Kemal'in fikir dünyasında tam bağımsızlık duygusu ön plana çıkmaktadır.

52. TBMM ve İtilaf Devletleri arasında imzalanan Mudanya Ateşkes Antlaşmasına göre;

- Türk-Yunan savaşı sona erecek İstanbul TBMM'ye bırakılacak.
- Yunanlılar Doğu Trakya'yı 15 gün içerisinde boşaltıp TBMM'ye teslim edecek.
- Boğazların yönetimi TBMM'ye bırakılacak.

Verilen bilgilere göre aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) İstanbul, Boğazlar ve Doğu Trakya savaş yapmadan kazanılmıştır.
- B) İtilaf Devletleri İstanbul'u TBMM'ye bırakarak İstanbul Hükümeti'ni yok saymıştır.
- C) Mudanya Ateşkes Antlaşması öncesinde kaybedilen bütün topraklar geri alınmıştır.
- D) İtilaf Devletleri savaş yoluyla istediklerini gerçekleştiremeyeceklerini anlayıp diplomasiye yönelmişlerdir.

53. Aşağıda Lozan Antlaşması sonucunda oluşan durumlarla ilgili bir tablo verilmiştir.

Boğazlar	Patrikhane
Boğazların yönetimi başkanı Türk olan Boğazlar Komisyonuna bırakıldı.	Yunanistan ile aramızda bu konu sorun oldu. Patrikhane gönderilmek istense de başarılı olunamadı.
Kapitülasyonlar	Azınlıklar
Ekonomik bağımsızlık için kapitülasyonlar kaldırıldı.	Bütün azınlıklar Türk vatandaşı sayıldı.
Savaş Tazminatı	Dış Borçlar
Yunanistan savaş tazminatı olarak Karaağaç'ı bize verdi.	Osmanlı'dan ayrılan devletler arasında paylaşıldı.
Nüfus Mübadelesi	Yabancı Okullar
İstanbul, Gökçeada ve Bozcaada'daki Rumlar ve Batı Trakya'daki Türkler hariç, tüm Türk ve Rumların yer değiştirilmesi kararlaştırıldı.	Bütün okullar Türk Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlandı.

Tablodaki bilgilerden yola çıkarak aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

- A) Wilson İlkelerine kesin olarak uyulmuştur.
- B) Bütün sorunlar Misak-ı Milliye uygun çözülmüştür.
- C) Lozan Antlaşmasında birçok konu ele alınmıştır.
- D) Devletlere verilen ekonomik ayrıcalıklar devam etmiştir.

54. Teşkilat-ı Esasiye Kanunu'nun bazı maddeleri:

- Egemenlik kayıtsız, şartsız milletindir.
- Yürütme gücü ve yasama yetkisi, ulusun tek ve gerçek temsilcisi olan BMM'nde toplanır.
- Türkiye Devleti, BMM'nce yönetilir ve hükümeti "TBMM Hükümeti" adını taşır.

Teşkilat-ı Esasiye Kanunu ile ilgili bilgilerden yola çıkarak ulaşılacak en kapsamlı yargı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) I.TBMM olağanüstü bir meclistir.
- B) Güçler birliği ilkesi uygulanmaktadır.
- C) Meclis Hükümeti Sistemi benimsenmiştir.
- D) Egemenlik hakkı halkın ve meclisin elinde toplanmıştır.

55. "Düşman donanması açıklarda demirlemiş, iki harp gemisi rıhtıma biraz daha yaklaşmıştı... Güvertedeki askerler ellerini, şapkalarını sallıyor, marşlar söylüyorlardı... Mavili beyazlı elbiseler giymiş genç kızlar, ellerinde çiçekler, vapurlardaki askerlere öpücükler yolluyorlardı."

İngilizlerin güdümündeki Yunan ordusu 15 Mayıs 1919'da İzmir'i işgal ederken genel manzara böyleydi. Ta ki karaya ayak basan ilk Yunan askerlerinin ortasına bir el bombası atılana kadar. Bombayı atan gazeteci Hasan Tahsin, "Dövüşe ben başlıyorum, siz devam edeceksiniz !" diyecek kadar emindi çıktığı bu ilk kıvılcımın tüm ülkeyi saracağından. Yanılmamıştı da: İzmir bir sembol oldu, bayrak oldu, taşıtı Anadolu'nun içlerinden. Cephelerde Mehmet'ler, dağlarda efeler, her türlü imkânı kullanarak askerlere cephe taşıyan kadınlar, tüm Anadolu tek yürek oldu, başkaldırdı işgalcilere ve onların işbirlikçilerine.

Samim Kocagöz'ün "Kalpaklılar" adlı eserinden alınan bu parçaya göre aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Anadolu halkı işgallere karşı sessiz kalmamıştır.
- B) Yunan işgalinin başarılı olmasıyla Milli Mücadele sona ermiştir.
- C) Hasan Tahsin Yunan işgaline karşı direniş gösteren ilk kişi olmuştur.
- D) Tüm Anadolu işgale ve işgalcilere karşı tek yürek olmuştur.

56. Ermeniler, Mondros Ateşkes Antlaşması ve Sevr Antlaşması'nın maddelerine dayanarak Doğu Anadolu Bölgesi'ni işgale başladılar. Kazım Karabekir komutasındaki Türk ordusu taarruza geçti. Türk ordusunun başarısı üzerine Ermenistan ile Gümrü Antlaşması imzalandı. Bu antlaşma ile;

- Doğu sınırı tespit edildi.
- Sarıkamış, Kars, Kağızman ve Iğdır Türk Hükümeti'ne bırakıldı.
- Ermenistan Hükümeti, Sevr Antlaşmasının geçersizliğini kabul etti.

Buna göre Doğu Cephesi ile ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Ermenistan, Sevr'deki haklarından vazgeçti.
- B) Gümrü Antlaşması ile Doğu sınırimız kesinleşti.
- C) Askeri zaferler, siyasi zaferlere ortam hazırladı.
- D) Ermenistan, Türk Hükümetini tanıdı.

57. Lozan Barış Antlaşması'nın aşağıdaki maddelerinden hangisi ile yabancı devletlerin iç işlerimize karışması engellenmiştir?

- A) Türklerle Yunanlılar arasında nüfus mübadelesi yapıldı.
- B) Karaağaç savaş tazminatı olarak Türkiye'ye bırakıldı.
- C) Azınlıkların tamamı Türk vatandaşı sayıldı.
- D) İstanbul ve Boğazlar TBMM'ye bırakıldı.

58. (...)

Bir gemi yanaştı Samsun'a sabaha karşı
Selâm durdu kayığı, çaparı, takası,
Selâm durdu tayfası

Bir duman tüterdi bu geminin bacasından bir duman
Duman değildi bu!
Memleketin uçup giden kaygılarıydı.

Samsun limanına bu gemiden atılan
Demir değil!
Sarılan anayurda
Kemal Paşa'nın kollarıydı.

(...)

Cahit Külebi'nin "Atatürk Kurtuluş Savaşı'nda" adlı şiirinden alınan bu bölümden hareketle aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

- A) Anadolu'nun Milli Mücadeleyi topyekün yapacağını anlatmaktadır.
- B) Mustafa Kemal'in Milli Mücadelede işgalci güçlerle uzlaşma yoluna gideceğinden söz etmektedir.
- C) Milli Mücadele sürecinin uzun süreceğinden bahsetmektedir.
- D) Mustafa Kemal'in Samsun'a çıkışının yarattığı umudu anlatmaktadır.

59. 21 Şubat 1920 tarihli bir mektupta Şahin Bey, düşman kumandanına aynen şunları yazmıştı:

'Kirli ayaklarınızın bastığı şu toprakların her bir zerresinde bir damla Türk kanı karışıktır. Her bucağında bir atanın mezarı vardır. Adı belli olmayan zamanlardan beri Türkler bu topraklarda yaşamaktadır. Türk bu topraklara, bu topraklar da Türk'e ısındı. Sade siz değil, bütün dünya bir araya gelse, bizi bu topraklardan ayıramaz. Sonra sen hiç ömründe Türk esir yaşamaz diye duymadın mı? Namus ve hürriyet için ölüme atılmak ise bize, Ağustos ayı sıcaklığında soğuk su içmekten daha tatlı gelir. Sizler canı kıymetli insanlarsınız. Çatmayınız bize. Bir gün evvel topraklarımızdan savuşup gidiniz. Yoksa kıyarız canınıza.'

Şahin Bey'in mektubu göz önünde bulundurularak aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz ?

- A) Şahin Bey'in mektubunda kararlılık söz konusudur.
- B) Şahin Bey ilk önce silahlı mücadeleyi seçmiştir.
- C) Türkler uzun süredir bu topraklarda yaşamaktadır.
- D) Vatan için daha önce bir çok asker şehit olmuştur.

60. "...Maddî manevi güç kaynaklarımızı, millî sınırlarımız içindeki memleketlerimizde işgâlcî bulunan düşmanlara karşı kullanmak zorundayız. Memleket kültürü için ayrılabilen şey, gelecekteki eğitimimize dayanak olacak bir temel kurmaya yeterli değildir. Ancak yeterli şartlar ve araçlara sahip oluncaya kadar geçecek savaş günlerinde bile dikkatlice hazırlanmış bir millî eğitim programı oluşturmaya ve var olan eğitim teşkilâtımızı bugünden daha yararlı bir faaliyetle çalıştıracak ilkeleri hazırlamaya zaman ayırmalı ve çalışmalıyız."

Aşağıdakilerden hangisi M. Kemal'in bu sözlerini destekleyen bir çalışmadır ?

- A) Teşkilatî Esası
- B) Maarif Kongresi
- C) Tekalif-i Milliye
- D) Başkomutanlık Yasası

61.

“...Bu ferdin zaferi değil, milletin zaferidir. Ve asıl kağı arabasıyla koşan, yavrusunu kucağında taşıyan köylü kadınının zaferidir. Şükranı bir defa daha resmen ve alenen tekrar ediyorum. Vatandaşlar, bugün zaferimizi resmen ilân ediyoruz...”

Dönemin Milli Savunma Bakanı Refet Paşa'nın, bu sözleriyle hangi uygulamanın önemine vurgu yaptığı söylenebilir?

- A) Teşkilat-ı Esasiye
- B) Takrir-i Sukün
- C) Tekalif-i Milliye
- D) Millet Mektepleri

62. Mudanya Ateşkes Antlaşması ile Kurtuluş Savaşı'nın askeri safhası bitmiş ve siyasi sorunlar giderilmeye çalışılmıştır. Bu antlaşma Türk tarafının kazandığı çok önemli bir siyasi zaferdir. Bu antlaşma ile asırlardır devam eden Türkleri Anadolu'dan atma hayalleri sekteye uğramıştır.

Buna göre, Mudanya Ateşkes Antlaşması ile aşağıdaki antlaşmalardan hangisi geçerliliğini kaybetmiştir?

- A) Gümrü Antlaşması
- B) Moskova Antlaşması
- C) Ankara Antlaşması
- D) Sevr Antlaşması

63. Mudanya Ateşkes Antlaşması'nın imzalanmasından sonra barış görüşmelerinin yapılması için İsviçre'nin Lozan şehrine, İsmet Paşa başkanlığında bir heyet gitmiştir. Mustafa Kemal Paşa bu heyetten şu konularda asla taviz verilmemesini istemiştir:

- Türk devletinin bağımsız olması
- Ermenilere toprak verilmemesi
- Kapitülasyonların kaldırılması

Verilen bu bilgilere bakılarak aşağıdakilerden hangisinin amaçlandığı söylenebilir?

- A) Siyasi ve mali yönden bağımsız olmak.
- B) Ermenilerin yurttan atılmasını sağlamak.
- C) Ekonomik ayrıcalıkların genişletilmesini sağlamak.
- D) Manda ve himayeyi kabul etmek.

64.

Ateşi ve ihaneti gördük.
İzmir 1919 Mayıs'ında
Ve Manisa, Menemen, Aydın, Akhisar :
Adana, Antep, Urfa, Maraş: düşmüş dövüşüyordu...
Ateşi ve ihaneti gördük.
Ve kanlı bankerler pazarında memleketi Alaman'a satanlar,
Yan gelip ölülerin üzerinde yatanlar
Düştüler can kaygusuna
Ve kurtarmak için başlarını halkın gazabından
Karanlığa karışarak basıp gittiler.
Yaralıydı, yorgundu, fakirdi millet,
En azılı düvellerle dövüşüyordu fakat,
Dövüşüyordu, köle olmamak için iki kat,
İki kat soyulmamak için.

Nazım Hikmet RAN (Kuvay-i Milliye)

Şiire göre aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Halk bağımsızlık için mücadele etmiştir.
- B) Düşman Anadolu'nun birçok şehrini işgal etmiştir.
- C) Zorluklara rağmen halk mücadeleden asla vazgeçmemiştir.
- D) Bazı kimseler can telaşına düşüp saltanat makamına sığınmıştır.

65.

Verilen röportajda Kazım Karabekir'in kızı Timsal Karabekir, Kazım Karabekir Paşa'nın öksüz ve yetim çocuklara yaklaşımı ile ilgili şunları anlatmaktadır :
O, çocukları himayesine alıyor ama ortada Ermeni çocukları da var. Anasız babasız kalmış. Onları bu toprağın evlatlarıyla aynı yerde yetiştirmiyor. Bunu iki açıdan yapıyor. Savaşmış iki toplumun evlatlarının kini devam etmesin diye ikincisi de Ermeni milletine olan saygısından. Bu çocuk Ermeni ise dinini, dilini bilerek yetişsin istiyor. Amerikalıların Trabzon'da açtığı bir yetimhane var, çocukları da oraya alıyor ve onlara da babalık ediyor. Bugün bize yapıştırmaya çalışılan, zorunlu göç olayını bir soykırıma benzetme yalanına başlı başına bir cevap ve belgedir ki Trabzon'daki Ermeni yetim evlatlar bir şükran ifadesi olarak Kazım Karabekir'in bir karakalem resmini yapıyorlar altındaki ithaf çok çarpıcı; Yetim Babası Kazım Karabekir Paşa Hazretlerine...

Buna göre,

- I. Kazım Karabekir din, dil ayrımı yapmadan çocuklara değer vermiştir.
- II. Tehcir Yasası günümüzde çarpıtılarak soykırım yalanına uydurulmaya çalışılmıştır.
- III. Kazım Karabekir'inde öksüz ve yetim büyümesi çocukları anlamasında etkilidir.
- IV. Kazım Karabekir'e "Yetimler Babası" unvanını Trabzon Ermeni Yurdunda büyüyen çocuklar vermiştir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) I ve II.
- B) I, II ve III.
- C) I ve III.
- D) I, II ve IV.

66. **Sevr Antlaşması**, I. Dünya Savaşı sonrasında İngiltere, Fransa, İtalya, Japonya, Ermenistan, Belçika, Yunanistan, Hicaz Krallığı, Polonya, Portekiz, Romanya, Sırp, Hırvat ve Sloven Krallığı, Çekoslovakya ile Osmanlı İmparatorluğu arasında 10 Ağustos 1920'de Fransa'nın başkenti Paris'e 3 km mesafedeki Sevr (Sevres) kasabasında imzalanmıştır.
- Lozan Antlaşması**, 24 Temmuz 1923'de Türkiye Büyük Millet Meclisi temsilcileri ile İngiltere, Fransa, İtalya, Japonya, Yunanistan, Romanya, Bulgaristan, Portekiz, Belçika ve Yugoslavya temsilcileri arasında, İsviçre'nin Lozan şehrinde imzalanmıştır.

Verilen bilgilere göre aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) Her iki antlaşmayı da imzalayan devletler vardır.
- B) Sevr, İtilaf grubundaki devletlerden birinin sınırları içindedir.
- C) Lozan metni, tarafsız bir ülkede imzalanmıştır.
- D) Her iki antlaşma da ateşkes antlaşmasıdır.

67. Mudanya Ateşkesi ile İstanbul ve Boğazların idaresi TBMM'ye bırakılmış ve Türk tarafı çok önemli bir siyasi zafer kazanmıştır.

Bu durum, aşağıdaki yargılardan hangisini doğrular niteliktedir?

- A) Osmanlı Devleti hukuken yok sayılmıştır.
- B) Yeni bir savaşın habercisidir.
- C) İtilaf Devletleri arasında görüş ayrılıkları vardır.
- D) Sevr Antlaşması başarıya ulaşmıştır.

68. Milli Mücadele Döneminde cephede savaşan askerlerimiz kadar cephe gerisindeki halkımızın mücadelesinin de bilinmesi gerekir. Bunlardan biri de Kılavuz Hatice'dir. Adana yöresindeki bu kahraman, Fransız taburuna Toroslarda yanlış yol göstererek Fransız askerlerinin Karboğazı'nda Türk askerlerine esir olmalarını sağlamıştır. Fransızlar, Gülekli Kılavuz Hatice'nin bu milletin askeri olduğunu anlayamamıştır. Türk Milleti, Mete Han döneminde de böyledir, Alparslan döneminde de böyle, Mustafa Kemal döneminde de böyle. Bu milletin devleti ile bir savaş yapılıyorsa, bu savaş sadece orduların değil, aynı zamanda ordusu, kendisi olan bir milletin savaşına dönüşür.

Kurtuluş Savaşı döneminde yaşanan olayı konu alan bu metinde Türk Milletinin hangi özelliğine vurgu yapılmaktadır?

- A) Savaşı tek kurtuluş yolu olarak görmüştür.
- B) Her zaman Dünya'nın en güçlü ordusuna sahip olmuştur.
- C) Ordu-millet anlayışı ile hareket etmiştir.
- D) Demokrasi ve eşitlikten taraf olmuştur.

69. “Bu ifade sözle olursa şiir, nağme ile olursa musiki, resim ile olursa ressamlık, oyma ile olursa heykeltıraşlık, bina ile olursa mimarlık olur.”

Aşağıdaki seçeneklerin hangisinde Mustafa Kemal’in tanımını yaptığı kavramdan bahsedilmiştir?

- A) Fikirler ve inkılaplar, sanatla yayılır.
- B) Yurt toprağı! Sana her şey feda olsun.
- C) Gençliğe, ilim ve irfanın müspet fikirlerini veriniz.
- D) Ekonomi demek, her şey demektir

70. “Temel ilke, Türk milletinin haysiyetli ve şerefli bir millet olarak yaşamasıdır. Bu ilke, ancak tam istiklâle sahip olmakla gerçekleştirilebilir. Ne kadar zengin ve bolluk içinde olursa olsun, istiklâlden yoksun bir millet, medenî insanlık dünyası karşısında uşak olmak mevkiinden yüksek bir muameleye lâyık görülemez. Yabancı bir devletin koruyup kollayıcılığını kabul etmek, insanlık vasıflarından yoksunluğu, güçsüzlük ve miskinliği itiraftan başka bir şey değildir. Gerçekten de bu seviyesizliğe düşmemiş olanların, isteyerek başlarına bir yabancı efendi getirmelerine asla ihtimal verilemez.”

Mustafa Kemal’in bu konuşmasıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Manda ve himaye altında olmayı kuvvetsizlik kabul eder.
- B) Bağımsızlıktan yoksun olmayı uşaklık olarak ifade eder.
- C) Türk milletinin saygın, onurlu yaşamasını arzu eder.
- D) İstiklale, zenginlik ve güçle ulaşılabileceğini söyler.

71. Savaşlarla ilişkili olarak ifade edilen durumlardan hangisinde yanlışlık yapılmıştır?

A) Kurtuluş Savaşının askeri safhasını bitiren savaştır.	Büyük Taarruz
B) Mustafa Kemal’e Gazilik unvanı, Mareşal rütbesi verilmiştir.	Sakarya Savaşı
C) Londra Konferansı düzenlenmiştir.	Kütahya-Eskişehir Savaşı
D) Çerkez Ethem İsyanı bastırılmıştır.	I. İnönü savaşı

72. Atatürk ve Trikopis

Büyük Taarruz esnasında Gazi'nin yanında bulunan arkadaşları, Yunan Kuvvetleri Komutanı General Trikopis'in Başkomutan çadırına nasıl getirildiğini şöyle anlattılar:

Trikopis, diğer esir kolordu ve tümen komutanları ile birlikte Gazi'nin huzuruna çıkarıldıkları zaman, hepsi çok heyecanlı ve bitkin halde imişler. Gazi, bunları oturtmuş, kendilerini teselli için bu gibi yenilgilerin tarihte örnekleri olduğunu, sevk ve idareyi eksiksiz yapmış iseler vicdanen rahat olabileceklerini söylediği zaman, Trikopis:

-Askeri görevimi tamamen yaptığıma eminim. Fakat asıl görevimi maalesef yapamadım, diye intihar edemediğini anlatmak isterken, Gazi:

-O size ait bir düşüncedir, diye sözünü kesmiş ve harita üzerinde:

-Şurada bir tümeniniz vardı. Niçin onu şuraya almadınız. Filan yerdeki kuvvetlerinizi falan yere sürseydiniz daha iyi olmaz mıydı? Gibi bazı eleştiriler yapmış, Trikopis:

-Ben öyle hareket etmek için emir verdim. Fakat (yanındaki Kolordu Komutanı'nı göstererek) bu yapamadı, demiş.

Bu görüşmeler olurken esir komutan yavaşça yanında bulunan subaylarımızdan birine:

-Bizim ile konuşan bu general kimdir? diye sormuş, subay:

-Başkomutan Mustafa Kemal, deyince adam hayrete düşmüş:

-Şimdi anladım biz niçin mağlup olduk! Bizim Başkomutan İzmir'de vapurda oturuyordu, diyerek derdini dökmüş.

Bu konuşma metninden yola çıkarak Büyük Taarruz'un başarılı olmasında Mustafa Kemal'in rolüne ilişkin aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Vatansever
- B) Lider
- C) Uzlaşmacı
- D) Askeri deha

73. • Düşmanı tam olarak durduramamaları ve ortadan kaldıramamaları

- Bazı Kuvayi Milliye liderlerinin başlarına buyruk hareket etmeleri
- Zaman zaman ihtiyaçlarını halktan zorla karşılamaları
- Hukuk dışı cezalandırma yapmaları

Kuvayi Milliye'nin kaldırılmasına neden olan bu gelişmeler aşağıdakilerden hangisi ile sonuçlanmıştır?

- A) II. İnönü Savaşı'nın başlaması
- B) Tekalif-i Milliye Emirlerinin yayınlanması
- C) Düzenli ordunun kurulması
- D) Londra Konferansının toplanması

74. • 22 gün 22 gece sürdü. Yunan ordusunun taarruz gücü kırıldı. Yunanlılar savunmaya geçti.
• 1683 Viyana bozgunundan itibaren devam eden gerileme süreci sona erdi, Türk Ordusu taarruza geçti.
• TBMM, Mustafa Kemal'e Mareşallik rütbesi ve Gazilik unvanı verdi. Ukrayna ile Dostluk Antlaşması imzalandı. Sovyet Rusya denetimindeki Kafkas Cumhuriyetleri (Azerbaycan, Ermenistan ve Gürcistan) ile Kars Antlaşması imzalandı. Fransızlarla 1921 Ankara Antlaşması imzalandı.

Verilen gelişmeler aşağıdaki savaşların hangisinde yaşanmıştır?

- A) I. İnönü
B) II. İnönü
C) Kütahya-Eskişehir
D) Sakarya

75.

Görsellerden hareketle aşağıdakilerden hangisine varılamaz?

- A) Vatan savunmasında Türk halkının aynı duyguda olduğu
B) Milletin kendi geleceğine sahip çıktığı
C) Ülke savunmasında sorumluluktan kaçınılmadığı
D) Mücadelenin sadece dış kuvvetlere karşı verildiği

76.

Türkiye Cumhuriyetinin Ordusu, devletin diğer kurumları gibi millet adına kurulur, milleti temsil eder ve milletten oluşan görevlileriyle milleti korur. Ordu millettir, millet ordudur. Her Türk genci belli yaşa gelince milleti ni koruma görevini yerine getirir. Türkiye Cumhuriyeti Devleti'ne yönelik 15 Temmuz 2016 tarihinde gerçekleştirilen darbe girişimi bu açıdan bakıldığında millete karşı yapılan alçakça bir harekettir. Yüce Türk Milleti de bunun karşılığını anında vermiş, kadını-erkeği, genci-yaşlısı herkes meydanlara inmiştir. Ordunun içine sızmış, anayasal düzeni tehdit eden, milletin bekasına gözünü dikmiş, vatan hassasiyeti olmayan, millet bilinci olmayan bu terör hareketine karşı milletçe hareket edilmiş ve devletin diğer kurumları gibi ordunun asıl sahibinin millet olduğu bütün dünyaya tekrar ilan edilmiştir.

Verilen metinden hareketle 15 Temmuz Darbe Girişiminde Türk Halkının gösterdiği tepkinin, Milli Mücadele Dönemindeki karşılığı hangisidir?

- A) Kuva-yi Milliye
- B) Tekalif-i Milliye
- C) Teşkilat-ı Esasiye
- D) İmtiyaz-ı Mahsusa

77. Tekâlif-i Milliye, Kurtuluş Savaşı'nın dönüm noktalarından olan Sakarya Meydan Muharebesi öncesi ordunun ihtiyacını karşılamak ve Sakarya Savaşı'na hazırlanmak için Başkomutan Mustafa Kemal Paşa'nın kanunla kendisine verilen yasama yetkisini kullanarak yayınladığı "Ulusal Yükümlülük" emirleridir.

Buna göre Tekalif-i Milliye Emirleri öncesinde Türk ordusu için,

- I. Teçhizat bakımından yetersizdir.
- II. Her türlü muharebeye hazır durumdadır.
- III. Emir komuta zincirinden yoksundur.

ifadelerinden hangileri söylenebilir ?

- A) Yalnız I.
- B) I ve II.
- C) I ve III.
- D) II ve III.

78.

Milli Mücadele döneminde birçok eser döneminden etkilenmiştir. Bu eserlerden en anlamlılarından bir tanesi de Halil Dikmen'in İstiklal Savaşında mermi taşıyan kadınlar çalışmasıdır. Resimlerdeki dik ve geçilmez dağlar savaş sırasında yaşanan zorlukları tasvir etmektedir. Kadınların yalın ayak yürümesi ve çocukların da yardım etmesi tüm halkın orduya destek olduğunu anlatmaktadır.

Metne göre aşağıdaki yorumlardan hangisi yapılamaz?

- A) Halil Dikmen Milli Mücadeleden etkilenerek dönemi eserine yansıtmıştır.
- B) Bu eser düşman ile topyekün mücadele edildiğinin göstergesidir.
- C) Milli Mücadele düşmanın lehine sonuçlanmıştır.
- D) İstiklal Savaşında bir çok zorluk yaşanmıştır.

79. Mudanya Ateşkes Antlaşması'nın,

- I. Yunan kuvvetleri Meriç nehrine kadar olan Doğu Trakya'yı 15 gün içinde boşaltacaklardır.
- II. Doğu Trakya TBMM'nin jandarma kuvvetlerine bırakılacaktır. Ancak bu kuvvetler 8.000'i geçmeyecektir.
- III. İtilaf Devletleri barış yapılıncaya kadar İstanbul'da kuvvet bulunduracaklardır.

maddelerinden hangileri TBMM'nin egemenlik haklarını kısıtlayıcı niteliktedir?

- A) Yalnız I.
- B) I ve II.
- C) I ve III.
- D) II ve III.

80. Kurtuluş mücadelesinde TBMM ile işgalciler arasında bir dizi savaşlar gerçekleşmiştir. TBMM için bu savaşların bir kısmı olumlu sonuçlanırken bir kısmı da olumsuz sonuçlanmıştır.

Yapılan Savaşlar	Olumlu	Olumsuz
II. İnönü Savaşı		
Büyük Taarruz		
Kütahya-Eskişehir Savaşı		
Sakarya Meydan Muharebesi		

Bu savaşların sonuçları değerlendirildiğinde aşağıdaki tabloların hangisi doğru kabul edilir? (Olumlular “✓”, olumsuzlar “X” işaretiyle gösterilmiştir.)

A)

✓	
✓	
	X
	X

B)

	X
	X
✓	
	X

C)

	X
	X
✓	
✓	

D)

✓	
✓	
	X
✓	

81. Birinci Dünya Savaşı'ndan sonra imzalanan Mondros Ateşkes Antlaşmasına göre;

- Osmanlı orduları terhis edilecek.
- Silah ve cephaneler İtilaf Devletlerine teslim edilecek.

Ateşkes sonrası ordumuz dağıtıldığı için halk kendi kurtuluşunu kendisinin oluşturduğu Kuvayı Milliye ile sağlamak istedi. Ancak bu birlikler düzenli ordu kuruluncaya kadar düşmanı oyaladı ve işgalleri geciktirdi.

Verilen bilgilere göre aşağıdakilerden hangisi Kuvayı Milliyenin kurulmasının nedenlerinden biri değildir?

- A) Halkın vatanına ve bağımsızlığına düşkün olması
- B) İşgalleri yavaşlatsa da düşmanı yurttan atmada yetersiz kalması
- C) Halkın yapılan işgalleri kabul etmek istememesi
- D) Halkın can ve mal güvenliğini sağlayacak bir gücün olmaması

82. Sakarya Savaşı öncesi M. Kemal Tekalif-i Milliye Emirlerini yayımlayarak;

- Halkın elinde bulunan silah ve cephanenin 3 gün içerisinde teslim edileceği,
- Bütün teknik araç gereçlerle taşıtlar ve binek hayvanlarının yüzde kırkına el konulacağı,
- Tüccar ve halkın elinde bulunan her türlü giyim ve besin maddelerinin yüzde kırkına bedeli sonradan ödenmek üzere el konulacağını belirtmiştir.

Bu kararlarla ilgili olarak,

- I. Genel bir seferberlik başlamıştır.
- II. Türk halkı zor şartlar altında mücadele etmiştir.
- III. Alınan malzemeler bağış olarak toplanmıştır.

ifadelerinden hangilerine ulaşılabılır?

- A) Yalnız I.
- B) Yalnız II.
- C) I ve II.
- D) I, II ve III.

83. Temsil Heyeti tarafından Batı Cephesi Komutanlığına atanan Ali Fuat Paşa, yeni kurulan orduya Yunan kuvvetleri üzerine saldırı emri verdi. Genel Kurmay Başkanı İsmet Paşa'nın karşı çıkmasına rağmen saldırıya geçen ordu yenilgiye uğradı. Yenilgiden dört gün sonra Ali Fuat Paşa TBMM'ye şu telgrafi gönderdi:

"Birliklerin savaş kayıplarını süratle telâfi ihtiyacındayız. Gediz savaşı, üç yüz savaştan kurulu birliğin, bir taburun savaş görevini yapmasına yeterli olmadığını gösterdiğinden, tabur mevcutlarını dörder yüz savaştan çıkarmak mecburiyetindeyiz. Bu savaşlar dolayısıyla, bütün depo birlikleri bile cepheye sürüldüğünden yetişmiş, silâhlı ve teçhizatı bin ikmal erinin, özellikle Ankara'daki birliklerinden, bu mümkün değilse en yakın bir yerden acele olarak gönderilmesini, askerî manevralar ve savaşlar giydirilebilen erlerin bile elbiselerini, ayakkabılarını parçalamış, dünden beri kar yağın dağlarda asker çıplak ve yalınayak kalmıştır. Kısacası, hava şartlarından korunmak için ne verilmek gerekiyorsa, on beş bin hesabıyla acele olarak gönderilmesini arz ve rica ederim."

Verilen bilgilerden yola çıkarak ulaşılabilecek en genel yargı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Batı Cephesi Komutanı Ali Fuat Paşa Gediz'de ilk yenilgisini almıştır.
- B) Düzenli ordu savaş sonrasında asker ve teçhizata ihtiyaç duymuştur.
- C) Gediz Muharebesi sırasında hava şartlarından kaynaklı olumsuzluklar yaşanmıştır.
- D) Düzenli ordu taarruz gücüne ulaşmadan saldırıya geçtiği için başarısız olmuştur.

CEVAP ANAHTARI

1.	F	LONDRA
	B	MECLİS
	A	TEŞKİLATI ESASİYE
	E	AFGANİSTAN
	C	MOSKOVA
	D	Kütahya-Eskişehir

1. I. İnönü Savaşı
2. II. İnönü Savaşı
3. Kütahya-Eskişehir Savaşları
4. Sakarya Meydan Muharebesi
5. Büyük Taarruz

3. Osmanlı Devletinde Ermenilere uzun süre **milleti sadıka** (sadık millet) denmiştir. Hiçbir ayırım veya haksızlığa maruz kalmadan devlet memuru hatta **nazır (bakan)** dahi olmuşlardır. Ermeniler 1877-1878 Osmanlı-Rus Harbinden sonra çeşitli olaylar ve isyanlar çıkarmışlardır.

Ermenilerin Osmanlı Devletinde bir sorun olarak görüldüğü ilk antlaşma **1878 Berlin Antlaşması**dır. 1918 Mondros Ateşkes Antlaşmasının **24. maddesi** gereğince doğuda bir Ermeni Devletinin kurulması planlanmıştır. Bu sırada Ermeniler **Taşnak Sutyun, Hınçak** Cemiyetleri ve Ermeni İntikam Alayları ile Türk ve Müslümanları katletmeye başladılar. Osmanlı Devleti bütün bu olaylara karşı 1915'te **Tehcir** Kanununu çıkararak Ermenileri Suriye ve Lübnan'a yerleştirdi.

Birinci Dünya Savaşı başladığında **Rusya**, Akdeniz'e inmek için; **İngiltere**, Rusya ile arasında tampon devlet olması için Ermenileri kışkırttılar. İtilâf Devletleri 18 Ocak 1919'da **Paris** Barış Konferansı'na Ermenileri de kabul ettiler. Böylece Ermeniler, Doğu Anadolu'da bağımsız bir Ermenistan Devleti kurulması fikrini ilk kez bir uluslar arası konferansta dile getirdiler. 10 Ağustos 1920 **Sevr** Antlaşmasında ise doğuda bir Ermeni Devletinin kurulması kararlaştırıldı.

4. 1-KUVAYI MİLLİYE 2-FRANSA 3-MAARİF 4-ŞAHİNBEY 5-GÜMRÜ

5. Kuvayı Milliye'nin Kaldırılma Sebepleri

6. 1. ÇIKIŞ

7. D-Y-D-D-Y

8. Ulusal Sonuçlar **1-2-3-5-7** Uluslararası Sonuçlar **4-6-8**

9. 1) Tekalif-i Milliye Emirleri
2) Güçler Birliği
3) Başkomutanlık Yasası
4) İstiklal Mahkemeleri
5) Teşkilat-ı Esasiye Kanunu

10. 1-Milli Egemenlik 2-Eşitlik 3-Tam Bağımsızlık 4-Milli Egemenlik 5-Milli Egemenlik

11. Yakup Kadri Karaosmanoğlu-Yaban
İbrahim Çallı-Zeybekler Tablosu
Falih Rifkı Atay-Çankaya
Turgut Özakman-Şu Çılgın Türkler
Mustafa Kemal Atatürk-Nutuk
Halide Edip Adıvar-Türk'ün Ateşle İmtihanı
12. Kütahya-Eskişehir Savaşı C
Büyük Taaruz E
II. İnönü Savaşı B
I. İnönü Savaşı A
Sakarya Savaşı D
13. Moskova Antlaşması
14. 1-Kuva-yı Milliye
2-Maarif Kongresi
3-Tekalif- i Milliye
4-Sakarya
5- Kütahya-Eskişehir
6-Batum
7-Sütçü İmam, Şahin Bey, Ali Saip Bey
15. GÜNEY-BATI-DOĞU
16. TBMM ile İstanbul Hükümeti arasındaki oluşabilecek anlaşmazlıklardan yararlanarak görüş ayrılıkları çıkarmak ve Sevr'i kabul ettirmek için çağırılmışlardır.
17. Halide Edip : Türk'ün Ateşle İmtihanı
Kazım Karabekir: Doğu Cephesi
Şahin Bey: Antep Savunması
Sütçü İmam: Maraş bize mezar olmadan düşmana gülizar olmaz.
Şerife Bacı: Mustafa Kemal'in sözü
18. A
1. Batı Cephesi
2. TBMM 'nin kurduđu düzenli ordu
3. Yunanistan ile
4. Yunanistan'ın bölgeden toprak talep etmesi
5. Düzenli ordu başarılı olmuştur.
- B
1. Güney Cephesi
2. Kuvayı Milliye
3. Fransız ve Ermenilerle
4. Fransa'nın bölgeden toprak talep etmesi ve Ermenilerin Fransızlarla işbirliği yapması
5. Kuvayı Milliye başarılı olmuştur.
- C
1. Doğu Cephesi
2. 15. Kolordu (Kazım Karabekir)
3. Ermenilerle
4. Ermenilerin Doğu Anadolu'dan toprak talep etmesi
5. TBMM'nin ilk askeri başarısı

19.	1. Antlaşma metni İsviçre'nin Lozan kentinde imzalandı.	E
	2. Antlaşma ile tüm sınırlarımız istediğimiz gibi çözüme kavuştu.	H
	3. Sevr Antlaşmasının geçersizliğini İtilaf Devletleri kabul etmiş oldu.	E
	4. Kapitülasyonlar ve Duyun-u Umumiye İdaresi kaldırıldı.	E
	5. Musul ve Kerkük Türkiye Devleti'ne bağlandı.	H
	6. Gökçeada ve Bozcaada Türkiye'ye verildi.	E
	7. Suriye sınırı İngiltere ile imzalanan Ankara Antlaşmasına göre belirlendi.	H
	8. Boğazlar Komisyonu kaldırıldı ve komisyonun tüm hakları Türkiye'ye devredildi.	H
	9. Azınlıkların tamamı yurt dışına çıkarıldı.	H
	10. Yunanistan, Karaağaç'ı savaş tazminatı olarak Türkiye'ye verdi.	E

20. DOĞRU YANIT

Açıklama:

- Milli Mücadelenin son savunma savaşı Sakarya Savaşı'dır.
- Sakarya Savaşının sonuçları:
- Meclis'in Kayseri'ye taşınması tartışmaları sona ermiştir.
- Yenilen Yunan orduları savunmaya çekilirken taarruz sırası artık Türklere geçti.
- II. Viyana bozgunundan itibaren başlayan geri çekilişimiz sona erdi.
- TBMM, Mustafa Kemal'e "Gazi" unvanıyla "Mareşal" rütbesini vermiştir (19 Eylül 1921).
- İtalyanlar Anadolu'da işgal ettikleri yerlerden tamamen çekildiler.
- Sovyet egemenliğindeki Kafkas cumhuriyetleri (Azerbaycan, Gürcistan, Ermenistan) ile Kars Antlaşması imzalanmıştır.
- Batum, Gürcistan'a, Ardahan Türkiye'ye kaldı.
- Türkiye'nin doğu sınırı kesin şeklini aldı.
- Fransa ile Ankara Antlaşması imzalandı (20 Ekim 1921).

KISMİ DOĞRU YANIT

Açıklama: Savaşın adı yazılmamışsa ya da savaşın sonuçlarından 3 madde yazılmamışsa cevap kısmi doğru kabul edilir ve doğru madde sayısınca puan verilir.

YANLIŞ YANIT

Açıklama: Savaşın adı yanlış yazılmamışsa ve savaşın sonuçları yanlış belirtilmişse cevap yanlış kabul edilir.

21. Moskova Antlaşması

İstiklal Marşının kabulü

Londra Konferansı

Afganistan ile dostluk antlaşması

Teşkilat-ı Esasiye Kanununun kabulü

22. 1-Sakarya 2-Güney 3-Karaağaç 4-Yunanlılar 5-Ermenistan 6-II.İnönü 7-Kütahya-Eskişehir 8-Akdeniz 9-Mudanya 10-Lozan

23. 1. ÇIKIŞ

24. 1) Kazım Karabekir

2) Kars

3) Büyük taarruz

4) Gazi

5) İkinci İnönü

6) Moskova

7) Kütahya Eskişehir

8) Afganistan

25. 1-Topyekün 2-Taarruz 3-Nüfuz 4-Kapitülasyon 5-Egemenlik

26. DOĞU CEPHESİ :A-F GÜNEY CEPHESİ:B BATI CEPHESİ: C-D-E-G-H
27. DOĞU CEPHESİ :1-4 GÜNEY CEPHESİ:3-6 BATI CEPHESİ: 2-5
28. 1.D, 2.D, 3.Y, 4.D, 5.D
29. 6. ÇIKIŞ
30. I. İNÖNÜ: 1-3-4
II. İNÖNÜ: 5
ESKİŞEHİR-KÜTAHYA: 2-6
SAKARYA:7
31. C 45. D 59. B 73. C
32. D 46. D 60. B 74. D
33. B 47. B 61. C 75. D
34. B 48. A 62. D 76. A
35. D 49. A 63. A 77. A
36. A 50. C 64. D 78. C
37. C 51. C 65. D 79. D
38. D 52. C 66. D 80. D
39. A 53. C 67. A 81. B
40. C 54. D 68. C 82. C
41. B 55. B 69. A 83. D
42. C 56. B 70. D
43. C 57. C 71. C
44. A 58. D 72. C

meb.gov.tr